

Villa & Fritid

ÅRGÅNG 45 2/12
EDITION NORR

STYR VÄRMEN MED UTE- OCH INNEGIVARE I SAMVERKAN

SID 16

PALLEN SOM EN SOLITÄR

SID 2, 15

RADON? **SÖK BIDRAG** SID 28

UNDERHÅLLSFRIA **FASADER** SID 4-9

KÖK+DESIGNHJÄLP+MONTERING-ROT = DITT DRÖMKÖK!

Välkommen till Sveriges största showroom där du hittar kök, badrum och övrig inredning i ALLA prisklasser. Tillsammans med ROT-avdrag, vår designhjälp samt vår egen bygg- och monteringsjänst får du allt du behöver på ett och samma ställe. Kan det bli enklare?

Design | Försäljning | Montering | **Sveriges största** *Ma* **Showroom!**

Göteborgsvägen 415, Kungälv (norr om Freeport)
Öppet: vard. 10-18 (mån stängt) lördag & söndag 11-15

exBo
KÖK
+BAD+INREDNING

www.exbokok.se

Hironori Tskue har designat pall + bord i aluminum som man på ett finurligt sätt kan sätta i hop.
/ www.tsukue.se

Design:
Ana Mor
/ www.fazendadobrasil.com

Puff av ryamattor.
/ www.holgersdotter.se

PALLEN SOM EN SKULPTUR

Dexter i pulverlack-
erad massiv ståltråd.
/ www.svenssons.se

"Vikta" pallar i aluminum.
/ www.bakery-design.com

Snurrpall Tom & Jerry
/ www.magisdesign.com

Eye
/ www.johanssondesign.se

Superheroes - är
tillverkade av väver-
skor i Ho Chi Minh.
/ www.glimpt.se

Välkommen till Göteborgs äldsta belysningsbutik

NYHET!

Skir Lampor av metall
med prismor av akryl

Taklampa
Ø 230 mm
Höjd 430 mm
60 W, E27
1.149:-

Bordlampa
Höjd 290 mm
Ø145 mm
40 W, E14
460:-

Testa belysningen i din
egen trädgård.
Låna hem ett demokit.

GELIA

ELEKTROTEKNISKA BYRÅN AB

Ljusdesign för privat & offentlig miljö

Showroom/kontor: Landsvägsg. 15

Belysning, Elmaterial, Ljuskällor
Butik: Linnégatan 14, Göteborg

Tel: 704 14 90 | Fax: 24 90 71 | www.etb.se | info@etb.se

SKRÄMMANDE LÄSNING
Ur boken nedan: "När de olika förslagen till riksdagens nya tjänstepensionssystem - det fanns flera - malts i byråkra-
tins kvarnar visade det sig att ledamöterna röstade tillbaka
ATP:n - fast alltså bara till sig själva".

PENSIONSBLUFFEN TRYGGHETEN SOM GICK UPP I RÖK

Det orangea kuvertet har blivit ett begrepp hos de svenska hushåll-
len. Vid sidan av deklarationen och Ikeakatalogen finns få tryckta
alster med sådan spridning i vårt land. Som kuriosas kan nämnas
att färgen orange i kristendomen symboliserar frosseri, en ironi
med tanke på den magra allmänna pension åtskil-
liga av oss måste räkna med.

Vadå "mager"? Det var väl en reform? Ska
det då bli sämre för någon? Jodå, systemet är
nämligen underfinansierat redan idag, och värre
blir det. Joel Dahlberg berättar allt du helst inte
velat veta om det nya pensionssystemet - men
som du snarast bör sätta dig in i för att kunna
påverka din egen pension. Ju yngre du är, desto
viktigare är det.

Några mysterier: Varför går det inte att för-
utsäga sin pension, som på ATP-tiden? Varför är det
viktigt med eget sparande? Varför är premiepensionssparandet
omöjligt som idé? Varför sänktes pensionerna 2010 och 2011?

Författaren har intervjuat många makthavare om hur systemet
egentligen skulle fungera.

av Joel Dahlberg, Ordfront

Villa & Fritid, Box 344, 431 24 Mölndal | BESÖKSADRESS STORG. 36 A, MÖLNDAL | TEL VX 031-27 51 20, FAX 031-27 68 61

HEMSIDA WWW.VILLAFRITID.SE | E-POST INFO@VILLAFRITID.SE | ANSVARIG UTGIVARE ELNA SIRKKA | PRODUKTIONSANSVARIG JAN-ERIK WEINITZ

REDAKTION JAN-ERIK WEINITZ, LARS BÄRTÅS, STEFAN MATSSON, ANN-CHRISTIN B EDSTRÖM, MARITA ÅMAN

TRYCK V-TAB VIMMERBY | DISTRIBUTION POSTEN. FINNS ÄVEN PÅ HUSKNUTEN

För eventuella fel i en annons svarar tidningen med högst annonskostnaden eller nytt införande i nästkommande nummer.
Åsikter framförda i signerade artiklar är författarnas egna och behöver inte sammanfalla med tidningens.

RS-kontrollerad

www.ts.se
Chansa inte. Annonsera
i kontrollerade medier.

Ljusare tider hos Järnia!

499:-

ABUS Låskätting av härdat
stål, tygkladd. Godkänt i klass
2 och 3 tillsammans med
klassiska hänglås. Ord pris 659:-

ABUS Sea-Snow 37-55- Hänglås
av stål med bygel av härdat stål.
250.000 olika nyckelkombinationer
för högsta säkerhet. klass 3.

Ord pris 819:-

595:-

Säkra ditt hem!

Byt cylinder! Nya 1200 serien har
skydd mot nyckelkopiering.

1 pack 1201
Från **439:-**

2 pack 1201
Från **689:-**

NYHET!

Från **419:-**

FIX 2820/2830
Fönsterlås för in/utåtgående
fönster enkelt montage,
diskret design.

Lås altandörr och fönster!

Effektivt låshandtag med kodlåsning

Handtag

Ord pris 1.695:-

1549:-

I lager på Järntorget,
hos övriga beställningsvara.

ASSA

ASSA ABLOY

5 års garanti!

SPARA 100:-

699:-

BRABANTIA Torklina, 50 m
på minimal yta! Ord pris 799:-

brabantia
solid company

Jordankare
på köpet!!

Wallfix Praktiskt utdragbar
torkställning med 25 m
torklina. Snyggt rostfritt
skyddsskåp medföljer.

SPARA 500-

1495:-

Ord pris 1.995:-

JÄRNIA Frölunda, Klangfärgsgatan 10. Tel 031-29 21 35

JÄRNIA Lerum, Aspenäsvägen 2. Tel 0302-109 80

JÄRNIA Järntorget, Första Långgatan 1. Tel 031-14 04 70

JÄRNIA Olskroken, Redbergsvägen 2. Tel 031-21 80 42

Gäller så långt lagret räcker, dock längst t o m 120425, Med förbehåll om eventuella tryckfel.

JÄRNIA

Vi hjälper dig välja rätt

UNDERHÅLLSFRIA **FASADER**

”Underhållsfria” fasadmaterial efterfrågas i allt större utsträckning, inte minst i kustområden med besvärligt klimat. Nu finns flera alternativ att tillgå för villaägare som vill ägna fritiden åt annat än att måla, skrubba och feja.

Under senare år har det lanserats olika varianter av fasadsystem som utseendemässigt påminner om en träpanel – men

som i själva verket består av helt andra material.

Anledningen är enkel: många villaägare gillar ”träkänslan”, men vill slippa det återkommande och tidskrävande underhållsarbetet som en träpanel kräver.

Vi beskriver några exempel på lättskötta fasadsystem som börjat bli populära.

TEXT: LARS BÄRTÅS

UNDERHÅLLSFRIA FASADER **PVC (KAYCAN)**

1

1 Som en träfasad - fast utan underhåll. Kaycan, tillverkad i ytbeständig vinylplast (PVC), liknar en klassisk träfasad, men är enklare att både montera och sköta.

2 Panelerna hakas ihop för att säkerställa att fasaden blir tät.

3 - Det är även enkelt att montera in fasadbelysning, säger Christer Rosberg på Fasadcenter som här visar ett exempel på en Kaycanfasad med LED-ljus under taksprång och vid entré.

2

3

PVC-fasader har funnits i 50 år och är numera det vanligaste fasadmaterialet på nybyggda villor i Nordamerika. I Sverige säljs Kaycan-panelen sedan sex-sju år tillbaka.

– Marknaden för Kaycan växer i Sverige och här på Västkusten har vi monterat fasadsystemet på omkring 300 hus, berättar Christer Rosberg, montör på Kaycan Fasadcenter.

PVC är ett tåligt plastmaterial som inte ger grogrund för mögel och alger, konstaterar han och därför passar det bra för användning både i kustmiljöer och i skogrika områden där villaägare ofta får bekymmer med algpåväxt på fasaderna.

– Det brukar räcka med att tvätta av fasaden med vatten och lite tvättmedel ungefär vart tredje år, säger Christer Rosberg.

Kaycan består av fasadskivor som imiterar strukturen hos en träpanel, både i form av stående och liggande panel. Skivorna är genomfärgade och finns i åtta olika kulörer: mest populärt är linvitt, vitt, ljusgrått och mörkgrått.

Fasadsystemet kan monteras direkt på befintlig fasad, till exempel på en tegel-, trä- eller eternitpanel. Via en luftspalt säkerställer man att fasaden hålls fuktfri.

– En Kaycan-fasad är enkel att montera själv, men det är bra att anlita en fackman för att säkerställa att infästningar, till exempel kring fönster och knutar, blir täta. Med ROT-avdraget minskar man också kostnaderna för arbetet väsentligt, säger Christer Rosberg.

1

Benders

MINERA
SKIFER

50
1960 - JUBILEUM - 2010

VEDUM'S GRÄS

GÅRDA JOHAN

Vi har allt till din trädgård: marksten, natursten, mursten, dekorsten, gräs, belysning, sand & grus, VA material m.m.

Öppet: Mån-Fre 7.00-17.00. Fr.o.m. den 14 april har vi lördagsöppet
Entreprenadv. 1 Göteborg. Tel: 031-55 92 00 • www.gardajohan.se

UNDERHÅLLSFRIA FASADER

SKIFFER (NORDSKIFFER M FL)

Takskiffer används inte bara på tak - utan numera även på fasader. Med hjälp av rostfri stormkrok kan skifferplattorna monteras på liggande träläkt eller metallister. Det vanligaste är dubbeltäckning som ger ett förstärkt ytskikt och en naturlig avluftning inifrån.

- Skiffer ger huset en exklusiv och levande profil, vilket tilltalar många villaägare. Dessutom är det ett ekologiskt och hållbart naturmaterial som i princip inte kräver något underhåll alls, säger Björn Jansson, vd på Nordskiffer. Ännu så länge är det inte så vanligt att man täcker hela villafasaden med skiffer, då investeringskostnaden är hög. Ett alternativ är att kombinera skifferplattor med ett annat fasadmaterial, till exempel puts.

I många fall kläs skifferfasaden med så

På det här huset har skifferplattor från Nordskiffer av typ Samaca Multicolor använts på både tak och fasad. Plattorna sitter i så kallad "dubbeltäckning". På både tak och fasad har rostfri stormkrok använts. På fasaden är takskiffen monterad på läkt med luftspalt bakom.

kallade fallande längder vilket innebär att längden på plattorna varierar men inte bredden, vilket ger en varierad och vacker struktur. Det förekommer också att man klär fasaden med fyrkantiga skifferplattor, upp till en meter i storlek.

- Valmöjligheterna med naturskiffer är stora, vilket gör att varje husfasad får en personlig profil, säger Björn Jansson.

Det finns flera sorter av naturskiffer att

tillgå för tak, fasader, mark och golv. Förutom importerade skiffersorter förekommer flera nordiska fabrikat, till exempel Offerdalskiffer, Ottaskiffer och Oppdalskiffer.

Fasad: Oppdal skiffer från Minera Skiffer

Fasadbeklädnad
ivarpanel®
fibercement

Stark fasadpanel för minimalt underhåll

- Fibercementpanel i 10 snygga färger
- Stark & Hållbar
- Klarar fuktiga klimat
- Brandsäker

IVARSSON

ivarsson Sverige AB, Tel. 040-49 02 50, www.ivarssonsverige.se

UNDERHÅLLSFRIA FASADER

ALUMINIUM (VÄSTKUSTPANELEN)

Plåt och aluminium är material som ökar i popularitet, såväl på tak som på fasader. Ett fasadsystem som nyligen lanserats är Västkostpanelen som på avstånd är förvillande lik en levande träpanel, men i själva verket består av lackat aluminium. Det nya fasadsystemet säljs av leverantören HJM Tak & Byggplåt AB.

- Vi har märkt att det länge funnits en stark efterfrågan på underhållsfria aluminiumpaneler, särskilt här på Västkusten där husen är utsatta för saltvindar och hårda klimatpåfrestningar, säger Anders Olausson, försäljningsansvarig för tak- och byggplåt på HJM.

Västkostpanelen finns i olika kulörer, till exempel vit, gul, grå och mörkröd, och är försett med en speciell typ av skyddande lack, PVF2, som enligt tester uppfyller "höga krav på kulörbeständighet och glanshållning".

I likhet med andra underhållsfria material är det lätt att hålla aluminiumfasaden ren och det brukar räcka att spola av den med vanligt vatten då och då.

Även monteringen är förhållandevis enkel och anpassad för "gör-det-självaren".

- Men vi brukar rekommendera våra kunder att anlita en hantverkare för bästa resultat, säger Anders Olausson.

Aluminiumfasad klarar kustklimatet. Båda de här villorna på Hönö har kläts med Västkostpanelen, en ny fasad i aluminium som på avstånd liknar en traditionell träpanel. Villaägarnas motiv var enkelt: istället för krävande och kostsam målningsarbete räcker det numera att spola av fasaden med lite vatten. För att undvika vatten direkt mot grunden är panelen omgärdad av en utskjutande "kjol" ovanför grundmuren.

BILDER: JE WEINITZ

Trött på ständigt fasadunderhåll?

KAYCAN

PVC Fasad

Naturtrogen trästruktur

Enkel att installera

20 Års garanti

kaycan.se 031-87 85 10
fasadcenter.se 070-857 5131

FLER EXEMPEL PÅ LÄTTSKÖTTA FASADER

BETONGSTEN (MARMOROC)

Denna fasadsten för villor är tillverkad av krossad vit marmor, vit cement och pigment. Stenen fästes på metallprofiler enligt en svenspatenterad metod, som även är anpassad för tilläggsisolering.

CEDERTRÄ OCH LÄRKTRÄ (TRÄPANEL)

Fasadbeklädnad i ceder eller sibirisk lärk är mindre underhållskrävande alternativ för villaägare som föredrar en äkta träpanel och vill slippa måleriarbete. Cederträ och lärkträ innehåller naturlig impregnering med stor motståndskraft mot fukt och röta. Det ställs dock höga krav vid lagring och hantering av dessa fasadmaterial.

BILD: JE WEINITZ

Fixade fasadjobbet själv. Villaägaren Dan Lundin i Mölndal ersatte den gamla träfasaden mot en ny panel av gråfärgade fibercementplattor (Cembrit). De stora fasadskivorna sågades till lämplig storlek och monterades på läkt med ventilationsspalt.

BILD: IVARPANELEN

Flexibelt fasadmaterial. Fibercement har liknande egenskaper som traditionell eternit, men är bättre anpassad till miljöhänsyn och design. Här är ett exempel på en modern villa, klädd med Ivarpanel.

Det naturliga materialet cellulosafiber används bland annat vid isolering, men också i tak- och fasadbeklädnad i form av skivor som förstärkts med cement och kalkfyller. Fibercementskivorna är mycket beständiga, brandhårdiga, resistent mot svampangrepp och samtidigt flexibla att hantera, vilket gör att materialet brukar förknippas med den gamla tidens eternit – fast utan dess miljö nackdelar.

Det finns en stor flora av fibercementskivor i olika utföranden och kulörer. Exempelvis plana skivor skru-

vade med list eller utan list, plana skivor i brädformat och korrugerade skivor. De många varianterna underlättar möjligheten att skapa en originell, personlig fasad. Panelen kan monteras såväl horisontellt ”på klink” som vertikalt som ”lock-panel”. Fasaden kan rengöras vid behov med en mjuk borste eller våt trasa.

Ett fasadsystem med fibercementskivor är Ivarpanelen som funnits på marknaden sedan 2009. Ett annat varumärke på marknaden är Cembrit.

Takskiffer på tak och fasad är vacker, ekonomiskt, miljövänligt och underhållsfritt. Ring oss för offert! 042-33 13 98 www.nordskiffer.com

BYGGVARUHANDELN FÖR PROFFS OCH GÖR-DET-SJÄLVARE

ALLT FÖR TAKET

gop GLASFIBER & PLASTTIDNINGAR AB **gop Multiglas®** | Kanaltakskivor

gop Multiglas®
Behagligt ljusgenomsläpp
Stabilt och väderbeständigt
Enkelt att montera
10 års garanti

Vi älskar plast - www.gop.se

Lyft blicken och sätt en ny Trend

Plannja Trend är ett lättmonterat tak som ger ditt hus ett extra lyft. Genom att den ena plåtsidan klickas fast och den andra sidan fästs med en skruv som döljs av nästa plåt blir det inga synliga skruvar.

Plannja Trend finns i fem kulörer i den slitstarka beläggningen Plannja Hard Coat.

Uppdatera taket med Plannja.se

Plannja

Arvegods! Takpannan för flera generationer.

På Mjölbackspannan har vi tillverkat betongtakpannor sedan 1962. Våra pannor är ett gott val för att ditt hus skall må väl i många år. Mjölbackspannan finns i en mängd olika varianter och färger, alla med samma goda egenskaper.

S:T ERIKS

DECRA®

Det vackraste och mest solida du kan lägga på taket.

Takpanna Solstadttaket

När du vill ha ett vackert, hållbart och lättlagt tak och samtidigt hålla kostnaderna nere.

Takpanna Solstadttaket i enkupig design med matt/blank ytfinish ger den rätta, genuina tegelkänslan samtidigt som du får stålplåtens alla fördelar.

Passar alla tak ned till 14 graders lutning.

www.armat.se

Släpp in ljuset med VELUX takfönster

Byt till underhållsfri fasad och njut av solen (i stället för att måla huset)!

Västkostpanelen

Den underhållsfria väggpanelen

Västkostpanelen är en stuckaterad aluminiumplåt från HJM Tak & Byggplåt.

Västkostpanelen har blivit speciellt populär för kustnära hus där väder och vind går hårt åt materialen.

Lagerhålls i ett flertal färger.

TAK & BYGGPLÅT AB

Argongatan 16, Åbro Industriområde, Mölndal

Tel: 031-746 63 00 • Öppet: Månd-Fred 07⁰⁰ - 17⁰⁰

www.hjm.se

VI HJÄLPER DIG MED

• BETONG • BYGGPLÅT • TEGEL

• TAKPLÅT • VÄGGPLÅT • PLASTTAK • TAKFÖNSTER • TAKSÄKERHET • TAKAVVATTNING • **VI GÖR ÄVEN BESLAG** EFTER DINA MÅTT

Från trädgård till tallrik

Trend: Från trädgård till tallrik*

Den tid vi lägger ner på att odla vill vi få utdelning på - något ätbar som grönsaker, frukt, bär och kryddor.

Grönsaksfröer säljer generellt bättre än blomfröer. Egenodlingen sker mestadels i liten skala, då många inte har kunskap eller utrymme att odla i större skala.

"Drivkrafterna bakom trenden är vår ökade hälso-medvetenhet och vår oro för tillsatser. Att ha kunskap och kontroll över det man odlar och äter skapar trygghet. Men även tillfredsställelse, det är något man är stolt över", säger Johanna Karlén, Trädgårdsmästare på Plantagen Sverige.

*Hämtat ur Trädgårdsbarometern - en rapport med fakta och trender om trädgårdsintresset, som är framtagna i ett samarbete mellan HUI Research och Plantagen.

Sann glädje. Både barn och vuxna njuter av att följa hur det växer i köksträdgården. Och att kunna skörda sina egna gurkor är oslagbart!

Men hur gör man om man vill börja odla själv?

Det här är en bok som med hjälp av enkla och praktiska instruktioner visar dig hur man får en lättskött köksträdgård utan alltför mycket ansträngning.

Du får även veta hur du på ett enkelt sätt gör en kompost, bekämpar de vanligaste skadedjuren i din trädgård och planerar din odlingslott för att få ut det mesta möjliga av den.

av Clare Matthews, Norstedts
Översättare: Eva Andreasson

Odlarglädje månad för månad

För varje månad presenteras smarta planeringstips och lämpliga projekt att ta itu.

Läsaren får illustrativa råd om hur man på bästa sätt ritat upp en skiss över sin köksträdgård. Smakrika och frestande recept byggda på den egna skörden i trädgård och växthus.

av Tyra Hallenius Lindhe,
Bonnier Fakta

"Allt i trädgården börjar och slutar med komposten"

"Det är lätt att tänka sig att odlingen börjar med jord, näring och vatten som ger frukt, grönsaker och blommor och resterna som blir kvar är trädgårdsavfall - något som blivit över. Men i en trädgård blir inget över annat än lite tomma jordsäckar och trasiga krukor.

Det man rensar bort i trädgården är grunden i framtida odlingar och kommer tillbaka i form av något annat efter att mikroorganismer och maskar frigjort näringsämnen igen. Kort och lite förenklat kan man säga att allt i trädgården

börjar och slutar med komposten. Trädgården blir som ett eget kretslopp där komposten är hjärtat, eller ännu mer levern, som rensar och städar kroppen.

Jag vill skriva en grundbok i trädgårdsodling som tar avstamp i de här tankarna och tar upp jorden, komposten, förökning plantering och hur man löser problem som kan uppstå."

Odlarens handbok är en grundbok i trädgårdsodling, fylld av fiffiga tips som gör det roligt och enkelt att odla.

av André Strömqvist, Norstedts

Fint med stenar och sand.
Vi har vad din trädgård behöver!

PLANTERINGSJORD • GRÄSMATTEJORD • TÄCKBARK
BERGKROSS • KULLERSTEN • FLIS FÖR TRÄDGÅRDS-
GÅNGAR • VÄGGGRUS • MURSAND • SANDLÅDESAND
EU-SAND (GUNGSAND) • PRYDNADSSTENAR • SINGEL
BETONGSAND • DANSK SJÖSTEN, SV/VIT • NATUR-
STEN • MAKADAM • FÄRGAT GRUS • MARKDUK • M.M.

Hela sortimentet hittar du på www.lysegarden.se
Öppettider: 06.45-15.30 • Tel: 0303-22 31 30
Torsdagar öppet till 18.00

Hämta själv eller
beställ & vi levererar!

Lysegården
Sand & trä

Succé för vår nya husserie LevelOne!

Läs mer på www.levelone.se

Myresjöhus
Hemlängtan sedan 1927

Storsäljare
nu ännu större

Balans för hela livet

Läs mer på www.eksjohus.se

Eksjöhus Försäljningskontor
Husknuten Västra Frölunda
Tel. 031-45 03 00
www.eksjohus.se

EKSJÖHUS

VÄLKOMMEN TILL HUSKNUTEN!

Husknuten
30 år - 2010

Hos oss kan du vandra runt i närmare
30 fullt möblerade
visningshus från
några av Sveriges
ledande
husleverantörer!

Besök vår hemsida
för vägbeskrivning
och öppettider.
www.husknuten.se

Fyra leverantörer av FÖNSTER

se de olika typerna på vår
UTSTÄLLNING

Rotavdrag
med
50%
på arb. kostnaden!

Våra montörer är utbildade hos **VELUX** takfönster

Din Fönsterbytare
Stort urval på fönster

Ring nu! 031 - 45 50 40
Se vår utställning på "Husknuten" Västra Frölunda
Öppet: mån 12-14, tis-ons 14-18, sön 12-15.
Eller enl. överränskommelse
www.dinfensterbytare.se

KÄLLAR + TORKEN

Garanterat torrt utan att gräva

Du behöver inte göra om din dränering.

- Ingen bullrande avfuktare som är dyr i drift.
- Tyst driftsäkert system utan rörliga delar.
- Driftkostnad 50-100 kr /år.
- Installationen går på en dag.

Vi garanterar torr källare inom 30 dagar.

Dry Power

Dry Power - torr källare med naturens lagar.

Ring nu! 031 - 45 50 40
Se vår utställning på "Husknuten" Västra Frölunda
Öppet: mån 12-14, tis-ons 14-18, sön 12-15.
Eller enl. överränskommelse
www.kallartorken.se

think... **SMÅL**

Arkitekttritat hus, personlig byggledare, kort byggtid, unik finansieringslösning och fast LÅGT pris.

Välkomna in till oss!
Maria, Mikael och Robert
031-49 39 09
www.smalandsvillan.se

JUBILEUM 2012
Konsernen har byggt 100.000 hus

SmålandsVillan

FRAKTKEDJAN VÄST **Härryda KROSS**

TRÄDGÅRDSPRODUKTER:

- Sorterad jord
- Dressand
- Gårdssingel
- Kullersten
- Prydnadssten
- Krossprodukter
- m.m

0771-111 211
www.fraktkedjanvast.se

031-88 78 38
www.harrydakross.se

Flaggstången bör vara en tredjedel högre än huset (eller 3-4 m högre) och den bör om möjligt exponeras mot en lugn bakgrund.

DEN SVENSKA FLAGGAN är från Gustav Vasas tid. De äldsta beläggen för användandet av en blå duk med gult kors man funnit är från 1550-talet.

Ursprungligen var flaggstången av trä med en skåra längst upp som flaggstångslinan löpte genom. Nu är flaggstångerna oftast av glasfiber eller av trä som limmas till en ihålig flaggstång så att en ventilationskanal bildas i stången.

FLAGGSTÅNGSKNAPEN används för att fästa flaggstångslinan i. Moderna flaggstänger saknar idag flaggstångsknap och har istället endast en vev för att hissa och hala flaggan med.

MAN KÄNNER SIG
EXTRA VÄLKOMMEN

MED FLAGGAN HISSAD

på flaggstången och till detta läggs en säkertslängd till på 1-3 meter. Flaggstångslinan sätts på plats innan flaggstången reses och bör för det mesta bytas ut med cirka 10 års mellanrum. Efter upphissad flagga fästes flaggstångslinan med ett dubbelt halvslag på flaggstångsknappen.

RÄTT TIDER ATT FLAGGA Mellan 1 mars-31 oktober hissar man flaggan kl. 08.00 och under resten av året kl. 09.00. Den halas då solen går ner enligt almanackan dock senast kl. 21.00. Dessa regler gäller endast för staten, kommunen och försvarsmakten. Det kan dock vara trevligt att även som privatperson följa dessa rekommendationer. Vimpeln kan man ha uppe jämt.

FLAGGSTÅNGSKNOPP kallas den droppformade knapp som sätts fast i övre delen av en flaggstång. Knoppar finns i olika utföranden och storlekar beroende på flaggstångens längd. Exklusiva flaggstångsknoppar kan vara tillverkade i glas och belagda med bladguld medan enklare varianter är av plast.

FLAGGSTÅNGSLINAN var ursprungligen tillverkad av hampa. I dag är den i spunnen nylon. Längden på en flaggstångslina beräknas genom att ta dubbla längden

STORLEK PÅ FLAGGAN

Stånglängd (m)	6,00	8,00	9,00	10,0	11,0	12,0	14,0
Flagglängd (m)	1,50	2,00	2,40	2,40	3,00	3,00	3,60
Vimpellängd (m)	2,00	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	5,00

**BILLIGAST PÅ
FLAGGSTÄNGER**

Vi fortsätter att vara **billigast på flaggstänger** och stegar i Sverige.
10 års garanti. 3-18 m.

Prisex.
9 m KOMPLETT 2.980:-

Köper du en flaggstång under mars och april så bjuder vi på vimpeln!

Transport och montering utförs

JÄRNHUSET
I MÖLNDALE AB
OBS! Butiken har flyttat
Personlig service ring: 031-27 01 86
maila: info@jarnhuset.se • web: www.jarnhuset.se

formenta

Stort utbud av
flaggstänger,
flaggor och
vimplar m.m.

AB Gustav Strömlad
Gamla Alingsåsv 27
433 38 Partille
Tel 031-44 34 72
www.stromblads.com

**Kontakta oss för
aktuellt erbjudande!**

**STRÖMBLADS
FLAGGSTÄNGER**

NY ALTAN I NATURSTEN
Beklädnad av trappor, skorstenshållar m.m.
Skicka in ritning och mått för offert!
Stenhults AB
Kontor o. lager: Häggvalldamm (mittemot Statoil)
Öppet: Vard 15-17, Lörd 11-14.
www.stenhults.se | info@stenhults.se
Tel. 0304-66 73 89 | Mobil. 0708-66 73 89

**Onsala
flaggan**

Flaggstänger i glasfiber
• 10 års garanti. Montering 2500kr
• Fri leverans vid montering.

Hämtpris från vårt lager	*normal pris
8 meters	2900:- (*3100:-)
10 meters	3900:- (*4100:-)
12 meters	4300:- (*4600:-)

Tel. 0706-97 49 90 / 0300-603 07
www.onsalaflaggan.se

**SVERIGES ALLMÄNA
FLAGGDAGAR**

1 jan Nyårsdagen,	Midsommardagen
28 jan HM Konungens Namnsdag	14 juli HKH Kronprinsessans Födelsedag
12 mars HM Kronprinsessans Namnsdag	8 aug HM Drottningens Namnsdag
Påskdagen	Valdagen
12 mars HM Konungens Namnsdag	24 okt FN-dagen
30 apr HM Konungens Födelsedag	6 nov Gustav Adolfsdagen
1 maj Första Maj	10 dec Nobeldagen
Pingstdagen	23 dec HM Drottningens Födelsedag
6 juni Sveriges Nationaldag	25 dec Juldagen

FLAGGLINETYSTARE

Smattrande flagglina kan vara ett störande inslag i sommaridyllen. Hur många gånger har du inte tvingats att spänna om linan när vinden vänder för att slippa oljudet som uppstår när linan åter är slapp?

Flagglintystaren Lystra kan vara lösningen. Lystra håller flagglinan spänd 20 cm från flaggstången och skapar ordning samt håller flaggstången fri från smattrande flagglinor. Enkel montering cirka 50-60 cm ovanför knapen.

Konstruktör: Curt Johan Nyrén

Våra produkter finner du hos välsorterade järn och bygghandlare

Flaggstänger
Flaggor
Tillbehör
Nordens ledande
flaggningsföretag
sedan 1958
Flagmore
www.flagmore.com

RIKTIGA REDSKAP SÄLJS INTE PÅ BYGGMARKNADER.

Ord. 4.490:- **NU: 3.990:-** NYHET!

VIKING MB 248 T

Ord. 1.990:- **NU: 1.690:-** NYHET!

STIHL FS 38

Ord. 2.190:- **NU: 1.590:-** BÄST I TEST

STIHL RE 98

Ord. 2.290:- **NU: 1.990:-**

STIHL MS 170-D

Samtliga priser är inkl. moms och eventuella erbjudande gäller t.o.m. 2012-07-31.

Kvalitetsmaskiner från STIHL och VIKING säljs bara av Servande Fackhandlare som kan sin sak och ser till att du får rätt redskap för dina behov. Hos dem kan du dessutom få hjälp att hålla maskinerna i toppskick så att de behåller sin höga prestanda – år efter år. Oavsett om du väljer en kraftfull motorsåg från STIHL eller en testvinnande VIKING-klippare får du den alltid levererad färdigmonterad och startklar. Självklart med vår Nöjd-kund-garanti för att verkligen vara på den säkra sidan. Så sätt igång och vårstäda som proffsen med redskap som håller vad de lovar. Hitta din närmaste återförsäljare på www.stihl.se

Din lokala återförsäljare:		
ASKIM GÖTEBORGS SKOG & TRÄDGÅRD AB		031-68 38 80
FLODA SKOG & TRÄDGÅRD		0302-301 54
KUNGSBACKA DENNIS MASKIN		0300-519 21/23
KUNGÄLV KUNGÄLVS SKOG & TRÄDGÅRD		0303-183 00
KÅLLERED AGRIA TRÄDGÅRDSMASKINER AB		031-795 08 63
PARTILLE PARTILLE SKOG & TRÄDGÅRD AB		031-340 28 24
STENUNGSUND PERSSONS HYRMASKINER AB		0303-885 70

Elen 7000 kr dyrare

Svenska elkonsumenter får betala mer för elen än finländska och norska, visar en ny undersökning från Villaägarnas Riksförbund.

Högre skatter och avgifter höjer svenskarnas elräkningar med över 7 000 kronor om året, för den småhusägare som använder 20 000 kWh om året.

VÅR BÄSTA TID ÄR NU!

**Q HEAT SE LUFTVÄRMEPUMP
GER MEST VÄRME
PER KRONA JUST NU!**

En mild vinter gör en luftvärmepump mer effektiv och du tjänar som mest! Spara ännu mer och boka din installation NU!

Topptestad av
Energimyndigheten!
(Q HEAT 630/660 SE)

**MITSUBISHI
ELECTRIC**
Changes for the Better

Luftvärmepump
från **13.700:-**
efter ROT-avdrag

**VI HAR ÄVEN
DEN PERFEKTA
LÖSNINGEN FÖR
DITT FRITIDSHUS!**

HETT ERBJUDANDE!

**ECODAN NEXT GENERATION
LUFT-/VATTENVÄRMEPUMPAR**

Kompakt inomhusdel
Intelligent värmeanpassning
Kraftfull Zubadan-teknik
Förberedd för solfångare
Trådlös fjärrstyrning
6 års trygghetsförsäkring
Unik support

**SPARA
50-70%
PÅ ENERGI-
KOSTNADERNA**

**MITSUBISHI
ELECTRIC**
Changes for the Better

TRYGGT

När du handlar din värmepump hos oss på AMK, köper du trygghet. Vi har fullservice om olyckan skulle vara framme, många fullutbildade servicetekniker, snabb och säker installation!

CANVAC
INDOOR AIR QUALITY

SVENSK
KREDITFÖRSÄKRING
5192

A M K
AMK TEKNIK AB

KÖP NU BETALA SENARE!

Vi hjälper dig med finansieringen.
Dela upp kostnaden på upp till 24 månader!

**Södra Hildedalsgatan 6
Göteborg** Tel 031-22 10 98

Den elräkning ett hushåll betalar till sin elhandlare består av flera delar: "grossistpriset" på el som sätts på börsplatsen Nordpool, elhandlarens påslag, avgift för elcertifikat, elskatt och moms. Hushållen betalar även nätavgifter till det lokala nätbolaget.

Eftersom Norden är en gemensam elmarknad, ligger grossistpriserna i de nordiska länderna ofta nära varandra. Däremot finns stora skillnader i nivån på skatter och avgifter, visar en rapport som Villaägarna låtit konsultföretaget Sweco ta fram.

- PRISSKILLNADERNA ÄR STORA. En svensk småhusägare får betala 35 öre mer per kWh än en finländsk, vilket blir över 7 000 kronor om året vid en årlig användning om 20 000 kWh, säger Jakob Eliasson, energipolitisk expert på Villaägarnas Riksförbund.

En liten del av skillnaden förklaras av att svenska elkunder betalar för elcertifikat, vilket finländska elkonsumenter inte gör. Den stora skillnaden är dock elskatten. I Sverige betalar hushållskunder 29 öre per kWh i skatt, medan Finland har ungefär en tredjedel så hög elskatt.

- EN SÄNKNING AV ELSKATTEN skulle över en natt lösa hushållens problem med tunga elräkningar. Reformen kan finansieras genom att en del av konsumenternas skattebörda förs över på kraftbolagen, som idag gör extravinst till följd av handeln med utsläppsrätter, säger Jakob Eliasson.

Hela utredningen finns att läsa på <<http://www.villaagarna.se/utredningar>>
www.villaagarna.se/utredningar.

**Detta medie är
RS-kontrollerad**

www.ts.se

trash design

"Design sedd med nya ögon, uppdaterad och åter satt i cirkulation" – så sammanfattar Henrik Enbom & Isa Kukkapuro idén med TRASH DESIGN, skrotdesign, och som namnet antyder, är råvaran sådant som kasserats.

Begreppet omfattar föremål vars form eller utseende förnyats på ett sätt som avviker från det ursprungliga. Det innefattar också föremål som har förädlats med ett annat föremål och blivit en ny produkt. Även föremål vars råmaterial är återanvänt samt föremål som lånat sin stil från en annan tidsperiod och delvis redan är tillverkad av återvunnet material räknas in i begreppet."

Om Trash Office i Kuben :

"Vi tror att vi lever i ett mobilt samhälle. Vi tror att vi kan arbeta var vill, vi kan röra på oss, vi kan hänga på nätet och vara effektiva. Kan vi? Hur mobila är vi egentligen - är vi så rörliga som vi tror?"

Trash Office bygger på en mobil lösning, på EUR lastpallar, som är grunden för logistikkedjor, transporter, lagring och för display av produkter. I vårt fall, det perfekta råmaterialet för den mobila kontorslösningen.

Gamla pallar, nya pallar, pallar åter i cirkulation, till och med nya pallar blir i många fall "trash", helt oförtjänt. Vi har bearbetat ytan lite grand, bland annat slipat den, men stammen och materialet är från EUR pallar. Dessutom har vi plockat med andra trash detaljer, för att visa hur skräp kan uppdateras och åter sättas i cirkulation. Möblerna i projekt Kuben TRASH OFFICE är tillverkade i en liten serie på 10 ex/produkt".

* Kuben är en utställningsverksamhet som kommer att vara ett återkommande inslag i R40s showroom i Stockholm.
[/ www.r40center.se](http://www.r40center.se)

trash Office

NY METOD SKYDDAR TAKPANNORNA

Utnyttja ditt
ROTAVDRAK!

**BOKA NU TILL
2011 ÅRS PRISER!
FRAM TILL 15/4 - 2012**

**VI UTFÖR
ÄVEN
FASADTVÄTT!**

Innan takpannorna impregneras tvättas de först med ett pH-höjande tvättmedel som avlägsnar all smuts och påväxt.

Växtlighet och smuts på takpannorna är inte bara ett estetiskt problem. Pannornas hållbarhet och livslängd riskerar att försämrats av smutsen. Med hjälp av en ny metod kan takpannorna skyddas från framtida växtangrepp.

Metoden som kallas Konsoll och lanseras nu på den svenska marknaden av företaget Svenska Tegelskydd.

För att metoden ska fungera måste taket behandlas i två steg. Först tvättas takpannorna med Konsoll tegeltvätt som avlägsnar all smuts och påväxt. När pannorna torkat impregneras de med ett medel som skyddar pannorna från fukt. Det innebär att sporer från mossor, lavar eller annan växtlighet inte kan slå rot.

Impregneringsmedlet är miljövänligt och heter Toppseal, det bildar en transparent yta som gör att takpannorna inte kan suga upp vatten. Takbeläggningen fortsätter dock att "andas" som förut.

OM MAN RENGÖR TAKET PÅ VANLIGT VIS, till exempel med en högtryckstvätt, är det svårt att komma åt rötterna.

Det är ungefär som att "klippa gräsmattan". Taket blir rent och snyggt ett tag, men snart börja det växa igen. Problemet är att påväxten skadar takpannornas yta och bidrar till att de långsamt vittrar sönder. Därmed riskerar man att få byta ut takbeläggningen tidigare än vad man tänkt sig.

Det är främst betongpannor som utsätts för påväxt. Traditionella lertegelpannor klarar sig däremot i regel bättre, eftersom pannornas ytskikt är hårdare och mindre poröst.

I Sverige har många villatak som behandlats med Konsoll varit fria från påväxt i över tio år.

Vi har fem års garantitid på skyddsmedlet, men generellt kan man räkna med att taket är skyddat under längre tid än så.

För mer information och gratis offert kontakta

SVENSKA TEGELSKYDD AB

Tel 031-87 26 46 • Lars 0706-10 58 00 • Jyrki 0706-46 75 70
www.tegelskydd.se

STYR VÄRMEN MED **BÅDE** UTE- OCH INNEGIVARE

Utegivare är alltså den vanligaste lösningen för att styra inomhus-temperaturen i en villa med vattenburen uppvärmning. Men i många fall kan en kombination av ute- och innegivare vara mer energieffektivt.

TEXT: LARS BÄRTÅS

Dina uppvärmningskostnader påverkas inte bara av vilken värmekälla och vilket energilag du använder i huset – även tekniken för att distribuera värmen är betydelsefull.

NÄR DET GÄLLER VATTENBURNÄ system används idag ofta en utetemperaturgivare för att reglera husets uppvärmningsbehov och temperaturen på framledningsvattnet. Givaren placeras på ett säkert ställe för mätning, vanligtvis på husets norrsida. Problemet är dock att utegivaren inte känner av temperaturförändringar som sker inne i huset.

– Våra aktiviteter inomhus genererar värme, till exempel när vi lagar mat eller slår på datorer och tv-apparater. Detta leder till övertemperaturer som måste kompenseras med att vi vädrar ut värmen, alltså en onödig energiförbrukning, säger Janusz Wollerstrand, lektor på institutionen för Energivetenskaper vid Lunds Universitet.

EN UTEGIVARE KAN VARA problematisk vid hastiga temperaturförändringar utomhus. Värmesystemet kan då reagera snabbt med att höja eller sänka framledningstemperaturen, utan hänsyn till husets egen värmeförbehåll. Detta medför en ojämn inomtemperatur och sämre komfort.

Allt i ett. Danfoss villapakett ECL Comfort 110 innehåller regulator, utomhusgivare, tillkoppgivare, shuntmotor samt transformator 230V/24V. Det är tillåtet att installeras av person utan elbehörighet.

ETT ALTERNATIV ÄR ATT istället styra uppvärmningen med inomhusgivare. Denna metod har blivit vanligare på senare år, men även i detta fall är det inte säkert att resultatet blir bra, menar Janusz Wollerstrand.

– Utmaningen är att hitta representativa ställen för temperaturmätning inomhus där givaren inte "luras" av omgivande värmekällor eller kalldrag.

Enligt Janusz Wollerstrand kan en kombination av ute- och innegivare ofta vara den mest optimala lösningen.

– Utegivaren får då sköta grundregleringen medan innegivaren sköter finregleringen.

VÄRME - VATTEN - SANITET

låt sol och pellets göra det billigt och bekvämt för dig

BEKVÄMT OCH MILJÖVÄNLIGT

Låt solen värma ditt hem. Mycket effektiv solfångare. Lång livslängd och passar alla värmesystem. Testade av SP. Godkända för bidrag. Dessutom är de snygga och passar alla taktyper.

SVERIGES HETASTE PELLETSANNOR
Under vinterhalvåret startar du din Pellmax pelletsanna. Otroligt lättskött, några minuters tillsyn i månaden är allt som behövs. Vål investerad tid!

Pellmax serien. Pelletsannor för alla villagårdar.

VÄRMEBARONEN
Tel 044-22 63 20 | Fax 044-22 63 58 | www.varmebaronen.se | info@varmebaronen.se

KAMPANJPAKET!

Triomont XS
Nautic 5530 med C+
Hård sits, vit med QR/SC
Väggtrycke,
duo blank krom
5.495:-
Gäller t.o.m 30/4

VAR VILL DU HÄNGA DIN WC?

Triomont är marknadens fiffigaste system för vägghängda wc-stolar och handfat. Fula, smutssamlade rör skyddas bakom en 14 cm djup nisch som även fungerar som avställningsyta. Till Triomont kan du välja högkvalitativa modeller av wc-stolar, handfat, blandare och spolknappar, både från Gustavsberg och Villeroy & Boch.

www.gustavsberg.se

Värmepumpar Berg- och markvärme. Luft-vatten. Frånluft.

**Spara upp
till 80%**

NIBE

CTC
EnerTech Group

BOSCH
Värmepumpar

GAK service AB Ring oss för fri konsultation och hembesök.
"När det gäller värme i villor och fastigheter"

Tel 031-28 67 94

www.gak.se

info@gak.se

Smartpump!

**Köp Sveriges
effektivaste
värmepump!**

Så bjuder vi på app och mottagare så att du enkelt kan styra den med din smartphone (värde 3900:- inkl. moms).*

IVT PremiumLine EQ:

- Sveriges effektivaste berg- och jordvärmepump enligt oberoende tester.**
- Sänker dina värmekostnader med upp till 80%.
- Våra värmepumpar är de enda som klarar Svanens hårda krav.
- 10 års försäkring på kompressorn ingår. För vi chansar aldrig.

*Gäller t.o.m. 30/4 2012. IVT PremiumLine EQ kostar från 79 500:- inkl. moms.
**Mer information om testresultaten på ivt.se/kampagn

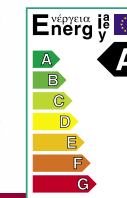
IVT
POWERED BY NATURE

Ytterby Rör
— 0303-921 45 —

Spara energi - Spara pengar

**MODERN
COMFORT
BY GRUNDFOS**

Grundfos ALPHA2 är tystgående och ett energismart val - cirkulationspumpen drar ner till endast 5 W i ett vanligt enfamiljshus.

BE THINK INNOVATE

GRUNDFOS

TRUCKGATAN 2,
Rollsbo ind. omr. KUNGÄLV
Telefon: **0303-921 45**
Öppet: vard. 9-17, lörd. stängt

SÅ VÄLJER DU RÄTT RADIATORER

Att ersätta gamla element är i regel en energieffektiv åtgärd i villan eller fritidshuset. Men det gäller att ha konsumentkoll på det stora utbudet av radiatormodeller, design och finesser.

TEXT: LARS BÄRTÅS

Det är alltid en fördel att kunna anpassa radiatorerna efter den personliga inredningen. Bild: LVI

Elradiatorn är numera en designprodukt utrustad med funktioner som ska förbättra värmekomforten och effektivisera energianvändningen. Men innan du väljer radiatorer är det bra att undersöka utbudet och ta ställning till flera viktiga faktorer.

DET HÄR SKA DU TÄNKA PÅ EFFEKTBEHOVET:

Ett över- eller underdimensionerat radiatorsystem kan leda till högre elförbrukning och dålig komfort. Därför är det viktigt att dimensionera elementen rätt utifrån effektbehovet. Följande tumregel brukar användas:

Utrymmen med normal takhöjd, ca 2,5 m, och normalgod isolering: 65-75 W per kvadratmeter. Utrymmen med mindre god isolering: 90-100 W/kvm. Det går även att räkna på rumsvolymen (t ex om du har högt i tak). En tumregel är 30 W per kubikmeter för en normalvilla.

UPPVÄRMNINGSFÖRHÅLLANDEN

Varje bostad är unik vilket innebär att du inte helt kan förlita dig på tekniska beskrivningar. Faktiska förhållanden som ventilation, antal fönster och kvaliteten på dessa, isolering i väggar och golv och andra omgivande värmekällor kan påverka dimensioneringen i respektive rum, liksom vilken typ av radiatorer som är lämpliga. Hushållets storlek och egna komfortbehov är andra faktorer att ta hänsyn till. En installatör på plats kan hjälpa dig att göra en korrekt bedömning.

TYP AV RADIATOR

Elradiatorer grupperas i huvudsak efter två olika konstruktioner: "öppna" eller "slutna". De öppna radiatorerna, även kallade genomströmningsradiatorer, värmer upp luft som passerar genom ett galler. I en del öppna radiatorer ingår en fläkt som hjälper till att sprida värmen. På de slutna/täckta radiatorerna strålar värmen direkt från panelen. De slutna radiatorerna är flexiblare och lättare att möblera med, men får en varmare yta.

En variant av det slutna systemet är oljefyllda radiatorer, som kan ha enkla eller dubbla paneler. Oljefyllda element blir inte lika varma som de tunnare strålningselementen, vilket innebär att de ofta marknadsförs som "mjukvärmende".

I vissa utrymmen som våtrum eller barnkammare bör du välja en lågtempererad panel, som är max 60 grader vid fronten.

DESIGN

Det är alltid en fördel att kunna anpassa radiatorerna efter den personliga inredningen. Inom kategorin "slutna radiatorer" finns störst valmöjligheter när det gäller utförande, kulörer och material. Paneler i plåt är alltså vanligtast och som regel billigast, men den inredningsintresserade föredrar kanske rostfri stål, gjutgranit eller glas.

FUNKTIONER

Elradiatorns "hjärna" är termostaten som vanligtvis är monterad på radiatorn, eller fristående som trådbunden eller trådlös. Den allra enklaste varianten styr panelen med till- och fränslag medan lite dyrare modeller "pulsar" panelen med ström, så kallad mjukvärmefunktion. Termostaten kan vara utrustad med en enkel timer eller en mer avancerad tidsprogrammering för önskad komfort och energibesparing. Vanliga funktioner är "nattsänkning" och "vädringskydd", som slår ifrån värmen vid vädring.

PRIS

Som brukligt ger prislisten en fingervisning om kvaliteten. En radiator av bra kvalitet ska hålla i minst 25-30 år och framför allt är det materialet, konstruktionen och typen av termostat som påverkar priset.

Tänk på! Alla fasta installationer måste göras av en elinstallatör. Det innebär också att du får garanti på utfört arbete.

Funktionell design
Designade för att du ska känna dig som hemma

BYT UT DINA GAMLA ELEMENT NU!
LVI radiatorerna håller låg ytttemperatur och avger behaglig och mjuk värme. Man slipper torr luft och problem med cirkulerande damm, vilket är goda nyheter för familjer som lider av dammallergi.
LVI:s återförsäljare hittar du här:

10
ÅRS GARANTI

LVI
The Hot Alliance

AGITAR *EL*

Vårhultsvägen 5, Stenkullen. Tel 0302-228 30

æL ALF ERICSON
ELEKTRISKA AB

Stakebergsv 3, Stenkullen
Tel 0302-52 29 40 | www.ael-lerum.se

LUNDBY EL
EL MATERIEL

Strömstadsgatan 4, Göteborg
Tel 031-22 37 77 | www.lundbyel.se

**GÖTEBORGS
EL & RÖRJOR**

**JOUR
DYGNET RUNT**

Aröds Industriv. 28, 422 43 Hisings-Backa
Tel 031-50 01 20 | www.500120.com

LH GROUP AB

PELLETS - VED - STENLÄGGNINGAR - MURAR - POOLER

Upp till
**70%
RABATT**

Vi bjuder
på kaffe och
kaka
Lör 31/3

LÖRDAG DEN 31/3 2012 KL 10-16

FYNDHÖRNA PÅ KAMINER **70% UPP TILL** **KOM OCH FYNDA! RABATT**

kaminexperten.se

Andorra
Ni betalar
19.995:-
(+ROT 9.500:-)
Inkl. 3,4 m skorsten.
Takhuv och montering.

868:- / mån
24 mån räntefritt

kaminexperten.se

KE 3020
Ni betalar
24.995:-
(+ROT 9.500:-)
Inkl. 3,4 m skorsten.
Takhuv och montering.

1.076:- / mån
24 mån räntefritt

Jydepeisen

Eos
Ni betalar
29.995:-
(+ROT 9.500:-)
Inkl. 3,4 m skorsten.
Takhuv och montering.

1.285:- / mån
24 mån räntefritt

EUROFIRE

2084
Ni betalar
28.500:-
(+ROT 9.500:-)
Inkl. 3,4 m skorsten.
Takhuv och montering.

1.223:- / mån
24 mån räntefritt

Vi monterar och glidguter **SKORSTENAR 50% ROTAVDRAG**

**10 st
SÄCKAR VED
för endast
450:-
hämtpreis i Mölndal!**

**Vi har ett stort
STENSORTIMENT
i vår utställning.
GRUS • JORD
SAND • MAKADAM
BARKMULL
MARKSTEN
NATURSTEN
GRANIT
MURARTRAPPOR
och mycket mera**

Altaner och tillbyggnader

I flera slags material från tryckt till afrikanskt virke samt tillbyggnader och reparationer av villor och fritidshus.

Swimmingpooler och spabad

Vi har ett komplett sortiment av swimmingpooler, allt från billiga enkla pooler till kundanpassade betongpooler och SPA med jettillbehör. Vi säljer även kemprodukter samt övriga tillbehör till väldigt bra priser i vår butik.

Vi utför även installationer av swimmingpooler både inom- och utomhus samt SPA.

Dränering och mark

Vi utför dränering av hus och garage med dräneringssystemet Pordrän. Vi dränerar även trädgårdsanläggningar och parkeringsplatser mm.

Stenläggning och murar

Även naturstensmurar, trappor, skiffer m.m. Vi utför stenläggningar, trappor, murar för trädgårdar och offentlig miljö. Vi har allt från Benders betongsten till granit och skiffer, samt naturstensmurar.

Vi har ett komplett sortiment av Benders marksten, murar och trappor, skiffer, granit, naturstensmurar i vår butik.

LH GROUP AB

PELLETS - VED - STENLÄGGNINGAR - MURAR - POOLER

i Mölndals kråka, Strandgatan • 031-63 20 87
www.LHGroup.se • öppettider: vardag 9-18, lördag 10-16

EBECO heating solutions

Skön och energismart golvvärme för alla golv och utrymmen!

Ta kontroll över din elförbrukning

ELIQ är enkel, kul och för hela familjen! Minska din elräkning med upp till 25 %!

2.490:-

- ELIQ kommunicerar trådlöst med din elmätare.
- ELIQ åskådliggör din elförbrukning i realtid såväl som historiskt.
- Informationen visas i fem olika vyer i en 3,5 tums pekskärm
- 5 års historik visas direkt i skärmen
- Kan även kopplas med USB kabel till din dator

Läs mer på ELIQ.se

ALF ERICSON EL I LERUM AB

El-entreprenader och service i elitklass

EL-TELE-DATA

0302-52 29 40 • www.ael-lerum.se

DENNA PLATS HADE KUNNAT VARA DIN!!

www.villaafritid.se

Med en annons i Villa&Fritid när du över 100 000 villaägare.

HÅLL KOLL PÅ TERMOSTATERNA!

Ojämn innetemperatur och onödigt höga värmeräkningar? Då kan det vara läge att kontrollera termostaterna!

TEXT: LARS BÄRTÅS

En energibesparing som verkligen syns. Termostaten från Thermopanel är inte bara snygg utan ger också rummet en jämn och behaglig inomhustemperatur.

En termostat kan liknas vid en hjärna som reagerar på temperaturförändringar i dina rum och anpassar uppvärmningen efter vilken temperatur du ställt in.

- Termostatsens uppgift är att hålla den inställda temperaturen så konstant som möjligt, säger Ronny Östin, lektor i energiteknik vid Umeå universitet.

I ett vattenburet värmesystem styrs uppvärmningsbehovet vanligtvis via ute- eller innegivare som kommunicerar direkt med husets centrala värmekälla. Om huset värms med radiatorer har varje radiator i sin tur en ventil som styr tillflödet av varmvatten för uppvärmningen: antingen en vanlig reglerventil eller en termostatventil som känner av rummets temperatur.

EN DÅLIGT FUNGERANDE termostat kan leda till att rummet blir alltför varmt och att energianvändningen blir onödigt hög. Samtidigt riskerar man att få en sämre kapacitet i husets uppvärmningssystem på grund av att returtemperaturen från vattenradiatorerna är högre än vad den borde vara.

- Ett tecken på att termostaten inte fungerar är att radiatören är konstant väldigt varm eller sval oavsett hur man ställer in den.

DET ENKLASTE SÄTTET att testa en termostat är att dra ner den helt och känna efter om radiatören blir sval. När man vrider på termostaten kan man ofta höra om den fungerar. Vatten ska börja cirkulera när man vrider upp termostaten.

Ett annat knep är att demontera termostaten och kontrollera fjädringen i stiftventilen som sitter innanför termostaten. Fungerar fjädringen korrekt är det termostaten som är trasig och bör bytas ut. Enklast är att ta med den gamla termostaten till en VVS-butik.

- Det är ett relativt snabbt ingrepp att byta termostat och radiatören behöver i

regel inte tömmas på vatten. Men även om ingreppet är enkelt bör man anlita en fackman, säger Ronny Östin.

ATT BYTA TERMOSTATER är ett av många sätt att effektivisera husets energianvändning. Hur stor effektiviseringen blir är svårt att uppskatta, men generellt kan det röra sig om 5-15 procent, tror Ronny Östin.

Även i hus som värms med direktverkande el finns det goda skäl att se över termostaterna på elradiatorerna. I detta fall kan ett byte från äldre modeller till moderna, elektroniska termostater ef-

Att byta termostater är ett av många sätt att effektivisera husets energianvändning.

fektivisera uppvärmningen betydligt, samtidigt som komforten förbättras, framhåller energiexperten Leif Kumlin.

- Om du har äldre elradiatorer med så kallade bimetaltermostater så fungerar de troligtvis inte särskilt bra längre, då dessa termostater försämras med tiden. Detta märks tydligast av att inomhustemperaturen börja variera och att elementen reagerar trögt vid temperaturförändringar.

ÄLDRE ELRADIATORER ÄR SÄLLAN estetiskt tilltalande, men kan likafullt fungera utmärkt efter att man bytt dess termostater, menar Kumlin. Nya elektroniska termostater är i vissa fall också utrustade med funktioner som spar energi, till exempel "vädringslås" och timer som gör det möjligt att tidsreglera uppvärmningen. Priset på nya termostater varierar från omkring 200 till 800 kronor styck, beroende på utförande och funktioner.

PELLETSPRISER PÅ STABIL NIVÅ

- Satsa på pellets av bra kvalitet, råder Per Erlandsson, Lantmännen Energi.

Under de senaste fem åren har pelletspriserna legat stadigt, medan däremot elpriserna pendlat kraftigt.

Enligt en prissammanställning som redovisas av Pelletsindustrins Riksförbund har pelletspriserna under perioden 2006-2011 legat mellan 0,45 och 0,60 kronor per kWh. Samtidigt har elpriserna pendlat mellan 0,75 och 1,75 kronor per kWh.

- Det finns en missuppfattning på marknaden att pelletspriserna går kraftigt uppåt. Det stämmer inte. Den nya sammanställningen stärker vårt budskap att man som pelletsanvändare kan känna sig trygg, säger Hampus Mörner på Pelletsindustrins Riksförbund, i en kommentar.

LB

DECRA® TAKSYSTEM. DITT BÄSTA TAKVAL!

Decra Taksystem har en rad fördelar som ger dig en trygg och ekonomisk taklösning med lång livslängd. Dessutom kan du välja mellan 11 vackra färgnyanser.

Den låga vikten. Endast 6,7 kg². Perfekt för takkonstruktioner som inte tål större belastningar.

Smidig hantering och montering. Decra har ett smidigt format, viktigt både för hantering och lagring.

Tät och tyst. Decra kan monteras på alla tak med lutning från 10 till 85°. Decra ger varken

upphov till eller förmedlar ljud som smattrande regn eller hagel.

30 års garanti. Decra har använts i mer än 40 år under skiftande klimatförhållanden. Därför ger vi dig 30 års materialgaranti när du köper ett Decratak.

Decra Takeexperter – montageproffsen.

Våra auktoriserade Takeexperter med lång erfarenhet och gott renommé är en garanti för hundra procent funktion och lång livslängd.

www.ivt.se

GÖTEBORG

GÖTEBORGS EL & RÖRJOUR

JOUR DYGNET RUNT

Aröds Industriv. 28, 422 43 Hisings-Backa
Tel. 031-50 01 20 • www.500120.com

KUNGSBACKA

elkedjan

Hantverksgatan 3, Kungsbacka
Tel. 0300-56 85 05
månd-fred 9-18, lörd 10-15
hans.andersson@walterhansson.se
www.walterhansson.se

KUNGÄLV

YTTERBY RÖR AB

Truckgatan 2,
Rollsbo ind. omr. Kungälv
Telefon: 0303-921 45
Öppet: vardagar 9-17, lördagar stängt

MER ÄN BARA TRÄDGÅRDSTIPS - INTRESSANTA MÖTEN

Här träffas vännerna under ljusa sommarkvällar för att äta och umgås

Just där storstad möter lantlig frid har kulturjournalisten Lars Ring och designern Jan Rundgren skapat en grönskande frizon. En prunkande oas. På Söderbrunn, lott B 68, möts växterna i en lustfylld lek med form och färg.

Här växer exotiska blommor från utlandet tillsammans med svenska bondeböner och potatis som gått i arv i generationer. Och här träffas vännerna under ljusa sommarkvällar för att äta och umgås. Växtriket är berättelsen om naturens kraft och lockelse. Och om att andas.

"Här är vårt sommarvardagsrum där vi gräver, odlar, skördar, umgås, leker och försöker skapa en idealbild av en fruktsam och estetisk natur. Med allt mer jordiga fingrar anstränger vi oss för att återskapa Paradiset."

av Lars Ring och Jan Rundgren,
Bonnier Fakta

Bort med alla dåliga samveten

"Ju fler människor jag möter och ju mer trädgårdar jag ser desto bättre förstår jag varför vi människor faktiskt behöver grönt omkring oss för att må bättre.

Det handlar inte om trädgårdsterapi och forskning utan helt enkelt om en kärlek till det som växer och om lyckan av att få något att leva och må bra. Jag vill också få in historier om de människor och platser som inspirerat mig.

I den här boken vill jag förmedla till människor att se på trädgården med blida ögon. Bort med alla dåliga samveten, acceptera din trädgård som den är och njut av den. Ingen annan bestämmer, vi gör trädgård för vår egen skull - inte för grannens."

av Gunnel Carlson,
Norstedts

"Människan är ju ändå det intressantaste i en trädgård och alla är olika."

Möt ett trettiotal kulturpersonligheter (konstnärer, scenografer, författare, musiker, landskapsarkitekter) och deras syn på trädgården som idé och hur det blev i verkligheten.

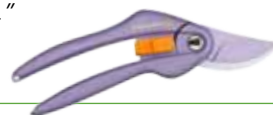
Genom samtalen hamnar fokus på vitt skilda saker i de olika trädgårdarna: allmängiltiga och nyttiga, speciella och tankeväckande - allt efter person och yrke. Konstnärernas syn på färg, form och struktur; författarna som känner av och registrerar; Nobelfestens blomsterarrangör som älskar det ömtåliga och förgängliga i det växande och landskapsarkitekten som vill överraska och bryta mot asketiska regler för god smak.

av Karin Berglund, Norstedts

Färgglad inspiration

Fiskars nya serie Inspiration går i två av vårens trendfärger och kallas Lily och Viola.

"De är utformade för att inspirera kreativa trädgårdsentusiaster ..."

100 m² tomt på köpet?

Prova våra murar i din trädgård redan idag. Ladda hem vår app på App Store eller Android Market kostnadsfritt och se hur snyggt det blir.

Har du tröttnat på din sluttande trädgård?

En vacker stödmur från Heda ramar in din tomt och hjälper dig vinna ny, plan mark med ett resultat som håller i längden. Inspirationen och murarna hittar du på vår hemsida www.heda.se

Gårda Johan AB
Entreprenadvägen 1, 402 73 GBG
Tel 031-55 92 00, Fax 031-55 25 62

PLATT-TJÄNST
-Stenvaruhuset-
Storås industrig 14, Angered
Tel 031-330 11 01

MURAR SOM LYFTER TRÄDGÅRDEN.

www.platt-tjanst.se

Keystone
Country Manor

Keystone
Compac Cut

Keystone
Garden Wall

Heda
ÖverSten

Heda
Kombimur

Heda
Kombimur Plus

Keystone Compac

A new generation of heat pumps
DESIGNED FOR EARTH

Upp till
80%
besparing

NIBE BERGVÄRMEPUMPAR

SMARTAST I FAMILJEN!

Med vår mest avancerade bergvärmepump NIBE F1245 kan vem som helst göra personliga inställningar. Den har en användarvänlig färgdisplay som gör att du lätt kan ändra värmen, öka varmvattenmängden, överblicka drifttid och styra din förbrukning. Det gör den till den smartaste bergvärmepumpen och alla i familjen till smarta användare. Om du installerar en NIBE bergvärmepump sänker du dessutom din energikostnad med upp till 80%. Olika hem har så klart olika behov. Se även vår effektiva och enkla basmodell NIBE F1226.

Läs mer om våra bergvärmepumpar på www.nibe.se

ETB Installation AB
Tel 031-704 23 60
Krokslättsgatan 5,
Mölnadal
www.etb-installation.se

GAK Service AB
Tel 031-28 67 94
Ganlevägen 40,
Västra Frölunda
www.gak.se

N-Center AB
Tel 031-742 35 60
Skogsvägen 1, Göteborg
www.nibecenter.se

RÖRPAC AB
Tel 031-44 10 30
Tegnérsgatan 11A,
Göteborg
www.rorpac.se

VVS Bolaget AB
Tel 031-48 50 50
Göteborg
www.vvsbolaget.se

FÅ BUKT MED FUKTEN

En luftavfuktare kan vara en bra investering för att motverka fuktskador och mögel i huset. Börja dock alltid med att undersöka vad fuktproblemet kan bero på.

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

Krypgrunden, källaren och vinden är områden i huset där fukten brukar ställa till problem. Den kritiska perioden är framför allt sommar och höst då varm luft tränger in i huset och släpper ifrån fukt på kalla innertak och väggar.

– Man bör vara särskilt observant under denna period och se till att undersöka fuktutsatta områden, säger Rickard Sohlén, marknadsansvarig på TES Scandinavia.

DEN RELATIVA LUFTFUKTIGHETEN inomhus bör ligga kring 50-55 procent,

men det behöver inte innebära någon fara om värdet tillfälligt stiger upp mot 70 procent, säger Rickard Sohlén.

– Däremot bör man vidta åtgärder när den relativa fuktigheten kontinuerligt överskrider 70 procent och temperaturen är över 7 grader, då finns det stor risk att mögel börjar gro.

SOM HUSÄGARE BÖR MAN först och främst undersöka vad fuktproblemet beror på och försöka åtgärda orsaken. Men i vissa fall kan det innebära dyra och krångliga ingrepp i huset. Ett smidigt alternativ är att avlägsna fukten med en luftavfuktare.

Avfuktning i rätt miljö. Välj en luftavfuktare utifrån användningsområde och kontrollera att den uppfyller kraven på prestanda och säkerhet, tipsar Rickard Sohlén på TES Scandinavia.

Forts sid 26

Torkatvätt och förebyggande mögel med värmepumpseffekt.

www.woods.se

Att torka tvätten med hjälp av en avfuktare går snabbt och enkelt. Den fuktiga luften sugas upp och ut kommer torr och varm luft som torkar tvätten och får bort överflödigt fukt. Torktiden blir ca 2-12 timmar beroende på modell. Hittills har över 200 000 hushåll hållit torkrum och källare torra med hjälp av avfuktare från Wood's. Gör det du också.

Avfuktare ger en värmepumpseffekt! Fuktig luft innehåller energi som frigörs när vattnet övergår till flytande form. För varje liter utvunnet vatten ger värmepumpseffekten ytterligare 800 W i form av värme.

Wood's MDC20 Till den nya familjen av elektroniska avfuktare presenterar Wood's MDC20. En starkare storebror till MDC16. Den har ca 25% högre kapacitet än "lillebror". Den torkar tvätten lite snabbare och avfuktar källaren lite mer energieffektivt. En maskin tvätt torkar på ca 10-12 timmar.

Wood's MDC20
3.995 kr
för tvättstugan

Torkar & värmer

5 års kompressorgaranti. 2 års garanti på övriga delar.

Wood's

AVFUKTARE FROM CANADA

WOOD'S LÖSER ALLA DINA FUKTPROBLEM

Wood's har avfuktare för olika ändamål. För mer info besök www.woods.se eller prata med din närmaste återförsäljare:

Handla byggvaror hos **KODE TRÄ AB**

Färdigmålade vägg och takskivor för nybyggnad och renovering.

Finns i flera färger och mönster.

HUNTONIT
www.huntonit.se

Outline
Fönster för framtiden

OUTLINE INTRODUKTIONSKAMPAJ:
VI BIDRAR MED 1/3 AV DIN FÖNSTERINVESTERING!

Byt fönster nu! Outline har nya fönster för alla sorters hus. Just nu får du bidrag till 1/3 av din fönsterinvestering – och chans att vinna alla fönster till ditt hus i vår "Fönstrings"-tävling. Kom till närmaste butik så berättar vi mer, eller besök www.outline.se!

www.outline.se

diplomat
DOORS WITH ATTITUDE

DÖRREN PÅ BILDEN ÄR EXTRAUTRUSTAD*

*Design

*Säkerhet

*Komfort

VÄRKAMPAJ! Gör din ytterdörr snyggare och säkrare med sex färdiga utrustningspaket. Du får ett valfritt paket på köpet när du handlar en Diplomat ytterdörr under perioden 1/3-8/4. Läs mer på www.diplomatdorrar.se!

gop Isofond® Fuktskydd

Det effektiva sättet att hålla källarytterväggar och golv torra

Ett komplett system Enkelt att montera

20% RABATT
t.o.m. 25 april

KODE TRÄ AB

Hedsvägen 2, 442 60 KODE

Tel 0303-500 30, Fax 0303-507 10 | Vardagar 7-17, Lördag 9-13

elkedjan ELON elspar hem experten hemma JÄRNA K-RAUTA/OPTIMERA/swedol

GÖTEBORG Järnbröderna Björlandavägen/Klövervallsgatan 1, 031-23 23 23, MÖLNLYCKE Mölnlycke Trä Hönekullavägen 25, 031-88 75 00

← Forts fr sid 24 Den vanligaste typen av avfuktare, så kallad kondensavfuktare, har kapacitet att avfukta luften ned mot fem plusgrader. Det gör den lämplig att använda i flera olika ställen i huset, med undantag från ouppvärmda områden där det råder frysrisk.

– **BEHOVET AV AVFUKTNING** minskar när det blir riktigt kallt eftersom luften då är tunn och inte innehåller mycket fukt. Kondensavfuktaren gör mer nytta ju mer fukt som luften bär, det vill säga vid högre temperaturer, säger Rickard Sohlén.

AVFUKTNING ÄR EN BETYDLIGT energieffektivare metod än uppvärmning, framhåller Rickard Sohlén. Till exempel har det blivit vanligt att använda avfuktare som ett energismart alternativ till torktumlare i tvättstugan.

– En avfuktare förbrukar inte mycket el och alstrar dessutom värme när den arbetar. Ur uppvärmningssynpunkt är det dessutom billigare att värma upp ett torrt hus än ett fuktigt.

Misstänker du att du har fuktproblem - börja med undersöka huset, gärna med hjälp av en fuktmätare (hygrometer).

Goda råd VID KÖP AV AVFUKTARE

- ✓ Börja med undersöka huset, gärna med hjälp av en fuktmätare (hygrometer).
- ✓ Välj rätt modell för rätt ändamål. Överdimensionera hellre än underdimensionera storleken på avfuktaren om du vill minimera risken för fuktskador/mögel.
- ✓ Hög kvalitet och bra garanti är en bra utgångspunkt.
- ✓ Undersök avfuktarens funktioner. Det är en fördel om den är utrustad med hygrostat (känner av luftfuktigheten), automatisk på- och avstängning (spar energi) och avfrostningstimer (skyddar kompressorn).
- ✓ Kontrollera att avfuktaren är säkerhetsklassad för användning i fuktig miljö, så kallad IP-klass. Be återförsäljaren om råd.
- ✓ Är luftavfuktaren testad? Jämför modeller på Energimyndighetens hemsida: www.energimyndigheten.se

Fukt i din kryppgrund?

BOKA EN BESIKTNING av din kryppgrund hos oss.

Ring oss på 031-754 46 00.

Anticimex
ATT FÖREBYGGA OCH SKYDDA

Förnuft kontra fåfänga styr slutpriset

Pelle Thom heter jag och driver sedan mer än 20 år tillbaka, ett inrednings företag som heter Heed & Thom Design AB.

Jag tänkte skriva några rader om vår turbulenta bransch som jag varit en del av i mer än trettio år. För länge, länge sedan var köksinredningar en kvinnornas angelägenhet och en männens pina. Kvinnorna "ville ha" en fin och bra arbetsplats, medan mannen faktiskt inte brydde sig så mycket, mer än när det gällde att "pruta" på det alltid för höga priset.

Idag är det helt annorlunda, som tur är. Idag är det verkligen en gemensam angelägenhet att få det fint, bra, långsiktigt och lättarbetat i hemmet och i synnerhet i köket. Det är mycket ofta som mannen i familjen är den första som tar kontakt med mig för att starta familjens köksprojekt. Det hände aldrig för 20 år sedan.

När man startar renoveringsprojektet av sitt kök, börjar en kamp mellan fåfänga, förnuft och budget. Som med allting annat man ska investera i, finns det många kvalitetsnivåer och följaktligen lika många olika prisklasser

på det ingående materialet. Det finns också många nivåer på den service som erbjuds, allt ifrån "varuhusnivån" till fullservice alternativet.

Varhusnivån innebär att man själv hämtar 4 meter kök i knock down förpackningar som man sedan lägger ut på köksgolvet, för att efter bästa förmåga och med en mer eller mindre detaljerad skiss sammanfoga från lösdelar till någorlunda rätvinkliga skåp (Timell alternativet).

Vid "fullservice" alternativet får man träffa en utbildad och erfaren inredare som hjälper till med sin kunskap, kreativitet och erfarenhet (är ett verktyg) för att skapa en miljö som är unikt anpassad för just mina specifika behov och krav.

Naturligtvis gör alla dessa olika parametrar att prislappen för projektet kan variera enormt liksom slutresultatet, som man sedan ska leva med under lång tid.

Kvaliteten på materialet är naturligtvis enormt avgörande, men också den subjektiva upplevelsen av vad kvalitet innebär. En laminat- eller metalltyta kan exempelvis vara

mycket starkare och billigare än ett trämaterial, men ger inte samma "känsla". Ett fabrikat av kök, maskiner och tillbehör kan vara mer "fancy" än ett annat trots att de är likvärdiga kvalitetsmässigt.

Förnuft kontra fåfänga styr slutpriset högst väsentligt och det finns naturligtvis inget fel i det, men man måste vara medveten om vad man gör och värdera de olika faktorerna, precis som vid alla andra investeringar över lång sikt.

Min absoluta uppfattning är man kan få ut maximalt av sin köksrenovering, antingen man har en stor eller liten budget, bara man tar hjälp av rätt rådgivare. Prisvärdhet är ju att få sina individuella önskemål tillgodosedda och överträffade, med en prislapp som för var och en kan anses rimlig.

Text: Pelle Thom

**PELLETS-
AKUTEN**

www.agrol.se

AGROL

Pelletsleverans inom 5 dagar hem till dig
Service på pelletsbrännare • Reservdelar

KAMPANJPRISER
på pelletspannor under våren

**VÄRME
SUPPORT**

Skogsvägen 1
417 29 GÖTEBORG
Tel: 031-742 35 30
www.varmesupport.se

**OMLÄGGNING OCH REPARATIONER
AV PAPPTAK**

Ring och prata
tak med Jonas

Nytt ROT-avdrag
halverar arbets-
kostnaden

- 15 års garanti
- 27 års branschvana
- Fr 100 kr/m² + moms
- Fasta priser, allt ingår!

**För den kvalitets-
och prismedvetne!**

**WASA
TAK**

Tel. 031 - 16 46 16
Mobil. 0708 - 16 46 16
Säkrast efter kl. 17.00

Produkter för proffs och medvetna konsumenter

LL100
Långtidsverkande flytande
NPK gödsel – upp till 50
dagar. Koppla på slangen
och sprid ut!
119:- för 1 liter
räcker till 100 kvm

LPM300
NPK Gräsmattegödsel med
Järn – Perfekt mot mossor!

219:-

UV29EV
Elektrisk vertikalskärare
med tysk kvalitet.
Arbetsbredd 29 cm.
1790:-

ASKIM Göteborgs Skog & Trädgård Datavägen 21. Tel 031-68 38 80. **KUNGÄLV** Romelanda Motorsågservice
Filaregatan 10, 0303-223900. **PARTILLE** Partille Skog & Trädgård Järnringen 1. Tel 031-340 28 24.
GÖTEBORG Västerservice Ruskvädersgatan 2. Tel 031-54 09 50.

HÖGA RADONVÄRDEN?

DAGS ATT ÅTGÄRDA - GLÖM INTE ATT SÖKA BIDRAG

Har du mätt radonhalten i vinter? Normalt är mätperioden 1 oktober till 30 april. Om värdena är höga och du måste vidta åtgärder så tänk på att du kan söka bidrag.

Staten ger bidrag för att sänka radonhalten i inomhusluften i egna hem. Bidrag får lämnas för åtgärder som bedöms nödvändiga för att huset efter åtgärderna ska ha en radonhalt på högst 200 becquerel (Bq) per kubikmeter inomhusluft.

Ansöker hos länsstyrelsen

Du ansöker om bidrag hos länsstyrelsen. Bidrag ges endast till egna hem och den som söker bidrag måste själv äga och bo i huset både när bidraget beviljas och betalas ut.

Observera att bidrag inte får lämnas för åtgärder som påbörjats vid tidpunkten för ansökan. I Boverkets allmänna råd

anges att som påbörjande bör exempelvis beställningstidpunkten av radonsaneringsåtgärderna räknas.

Hur mäter man radonhalten?

Mätning av radonhalten ska ha utförts så att ett årsmedelvärde kan anges. För att det ska vara möjligt ska mätning ske

- under minst två månader
- under eldningssäsong (normalt 1 oktober–30 april)

Mätning av radonhalten ska ha utförts i minst två rum i bostaden och under minst två månader.

- i minst två rum i bostaden, dock ej i badrum
- på varje våningsplan som används som bostadsutrymme
- med instrument som kalibrerats på

ett för mätmetoden lämpligt sätt (länsstyrelsen kan begära in intyg om att kalibrering skett).

Det laboratorium som utför och analysera mätningen ska beräkna årsmedelvärdet. Årsmedelvärdet ska framgå av en mättrapport som du skickar in tillsammans med ansökan om bidrag.

Radonmätningen får inte vara äldre än fem år vid ansökningstidpunkten. Om det finns synnerliga skäl kan undantag göras.

Kontrollera att det ventilationssystem som finns i huset fungerar som avsett innan radonmätningen utförs så att inte halterna blir onödigt höga.

Källor till radon

Det är viktigt att ta reda på radonkällan för att rätt saneringsåtgärd ska kunna vidtas. Radon kan bl.a. komma från mark eller byggnadsmaterial (t.ex. blåbetong).

För att få bidrag måste du ange i ansökan från vilken källa radonet kommer. Du ska också bifoga en handling som visar källan. Handlingen ska utfärdas av byggnadstekniskt sakkunnig som har dokumenterad kompetens och erfarenhet av radonsanering.

Åtgärder

Till ansökan ska du bifoga en redovisning som visar vilken eller vilka åtgärder ansökan avser och hur den sökta åtgärden påverkar den/de aktuella radonkällorna. Redovisningen ska utfärdas av byggnadstekniskt sakkunnig som har dokumenterad kompetens och erfarenhet av radonsanering.

Om det finns andra skador i huset t.ex. fukt och mögel bör detta beaktas. Det är ofta lämpligt att åtgärda även dessa i samband med radonsanering.

Bidragets storlek

Du får bidrag för de åtgärder som bedöms nödvändiga för att huset efter åtgärderna ska ha en radonhalt på högst 200 Bq/m³.

Bidraget är 50 procent av den godkända kostnaden, dock högst 15 000 kronor. Bidrag under 1 000 kronor betalas inte ut.

Ansökan kan göras elektroniskt via Boverkets webbplats eller på den blankett som fastställs av Boverket. Det är länsstyrelsen som beslutar om bidraget.

Länsstyrelsen beslutar i varje enskilt ärende när åtgärderna senast ska vara slutförda och när du senast ska begära att

bidraget ska betalas ut. Bidraget betalas ut i efterskott när arbetet är slutfört.

Ett villkor för bidraget är att du efter saneringsåtgärderna gör en uppföljningsmätning av radonhalten. Resultatet av uppföljningsmätningen kan däremot aldrig påverka ditt bidrag.

Mer information

Vill du läsa mer om radon kan du gå in på www.radonguiden.se.

HUR VET JAG OM JAG HAR RADON I MITT DRICKSVATTEN?

Om vattnet är kommunalt är det redan testat innan det når din bostad. Har du egen brunn kan det finnas risk för radon i vattnet. I en grävd brunn är radonhalten med största sannolikhet låg. Har du en bergborrad brunn däremot kan halten vara hög och du bör ta ett prov. Provet tas i en gastät glasflaska och mäts på laboratoriet i en så kallad gammaspektrometer, som visar hur hög radonhalt provet har.

Så tar du bort radon i byggnaden

Om mätresultat visar att det finns mer än 200 Bq/m³ i inomhusluften bör du sanera huset.

Radon från byggnadsmaterial ...

- ☞ öka luftomsättningen genom bättre ventilation

Radon från marken ...

- ☞ förhindra att markluft kommer in i huset, täta i enklare fall

Se mer på www.radonguiden.se.

Hos Länsstyrelsen kan du ansöka bidrag för åtgärder.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Nu kan du läsa gamla utgåvor av Villa&Fritid på nätet.

www.villafrid.se

RADON

Dricker du ohälsosamt radioaktivt vatten?

Radonett är Europas mest sålda och effektiva radonavsiljare. Den ger högsta reningsgraden av radon i samtliga tester utförda av bl a SSL.

RADONETT

- garanterad reningsgrad av radon på 97–99,9 %
- tar bort svavelväte, metangas och CO₂
- höjer pH-värdet till ca 7,5 på naturlig väg utan kemikalier

Radonett ger dig och dina barn ett sunt och friskt vatten!

50.000 brunnar i Sverige har hälsofarligt vatten med för hög radonhalt som måste åtgärdas!

Ring: 0248-102 78 så hjälper vi dig

Radonett, Box 64, 795 21 Rättvik • info@radonett.com

www.radonett.com

Tapetsera bort radonet!

Har du väggar av blåbetong är risken stor att du utsätts för farlig radongas. Cirka 300 000 bostäder i Sverige är byggda med blåbetong. Tätning av väggarna med Permafoil radontapet minskar radonet med 60-90% beroende på hur mycket av väggarna som täcks (tapetseras).

Permafoil radontapet sätts upp som en vanlig tapet och du kan sedan måla eller tapetsera ovanpå den. Det uppstår inget övertryck i väggen eftersom radonet löpande omvandlas till bl.a. bly

PERMAFOIL

För mer info:
www.permafoil.com
info@permafoil.com
Tel: 0733-88 86 84

Färg? Lukt? Smak? Bakterier? Föroreningar?

Hur mår Ditt vatten?

Brava vattenrening arbetar med vattenanalyser och vattenrening. Vi har lösningar för alla tänkbara problem med vattenkvaliteter och föroreningar.

Vi analyserar Ert vatten!

Kontakta oss för vattenkontroll. Vattenanalyser från **69:-**

Nu finns vi även i Göteborg!

BRAVA
vattenrening

Ring eller skicka ett mejl!

031-44 21 22 • anders@brava.se • www.brava.se
Vi säljer installerar och servar vattenfilter, pumpar och tryckkärl.

Villa & Fritid

DET HÅR MEDIET ÄR RS-KONTROLLERAT

Chansa inte. Annonsera i kontrollerade medier.

www.villafrid.se

Från luft till värme

Passa på att utnyttja rotavdraget!

Bygga nytt eller byta en gammal frånluftsvärmepump? IVT 490 är värmepumpen som ger stor besparing trygg bekväm drift och extra mycket varmvatten.

Välkommen att kontakta oss.
Vi är experter på frånluftsvärmepumpar.

IVT
VÄRMEPUMPAR
www.ivt.se

GÖTEBORGS EL & RÖRJOUR

JOUR DYGNET RUNT

Aröds Industriv. 28, 422 43 Hisings-Backa
Tel. 031-50 01 20 • www.500120.com

10 min från centrum.

För kontakt och tidsbokning ring Pelle Thom,
031-89 44 90 eller 0705-11 99 05

MOBALPA
K Ö K

Lundins
KÖK & INTERIÖR

Vi ligger inte på "FINA GATAN" därför kan vi hålla **hög service**.
Hög kvalité och låga omkostnader = mycket kök för pengarna.
Vi har dessutom mycket stor kunskap och erfarenhet.

Tagene Hantverkshus, Tagenevägen 62

SVERIGES MEST SÅLDA POOL !

J&F Fritid

Vi har pooler för
Direktleverans !

**Nöjda
kunder i
18 år**

Beställ Gratis
Katalog!

**Kvalitetspooler
till marknadens bästa pris !**

Storpool från: (Välj utrustningsnivå)
"Delux" Rund/Oval **15.900 /22.900:-**
"Basic" Rund/Oval **11.900 /18.900:-**

0585 31661 www.jf-fritid.se

Supersnurran med turboeffekt

**Elimenerar nedfall av rök -
Förbättrar ventilation och
drag.**

**OBS! Ingen elanslutning -
Aspiromatic utnyttjar
vindkraften!**

ASPIROMATIC

Hus med dålig ventilation kan med enkla åtgärder försees med möjligheter
för tilluft och med hjälp av supersnurran uppnå tillräcklig
ventilation enligt dagens krav. Härvid ernås även möjligheter att minska
fukt och mögelbildningar i yttrevägg.

Andra användningsområden: Flerbostadshus, fritidshus, husvagnar,
fartyg, förbättring av drag i öppna spisar, vindsutrymmen och sanitära
installationer mm.

**Aspiromatic passar alla typer av värmekällor
och alla bränsleslag: Olja, gas, ved och kol.**

Rådgivning och installationshjälp om så önskas.

T. STÅHL BYGG AB

Tel. 031-23 12 41. t.stalbyggab@telia.com

**Spruta din vind med
Paroc Lösull!**

Sprutad Paroc Lösull behåller
värmnen i huset och ägarens pengar i fickan.
Kontakta oss för information om vårt erbjudande
med lösullen sprutad på plats.
www.hogsboverken.se

HÖGSBOVERKEN ISOLERING AB

– Auktoriserad entreprenör för Paroc lösull –

Gunnvägen 4A, 437 21 LINDOME
Tel 031-27 08 87, 031-94 83 89

Insulate for life

Kvällstid: Håkan Johansson 031-88 24 35

Mobiltel: Håkan Johansson 0705-85 78 03, Carl Ahlgren 0705-85 78 09

The bed of your dreams.

Hästens
www.hastens.com

MONTÉ

Många komb. och träslag

Lamino
med pall i
olika färger
och träslag!

Lagervara.

STOLAB

Lilla Åland

Lagervara.

G.A.D Stor
utställning

från Gotland köper du naturligtvis hos oss!

Handy klassisk soffa i många
kombinationer och färger!

Engeström

BRUNSTAD

Samsas

Jättepaddan

BRUNO MATHSSON

BYTT NU!
Fri transport
eller hämtpris.
Vi tar gamla
möbler med.

Mejers 50 år i branschen

GÖTEBORGSVÄGEN 29, MÖLNDAL TEL. 031-27 27 10

(vid lasarettet) Fri parkering direkt vid ingången - Välkomna!

Öppet: Månd 9³⁰-19, tisd-fred 9³⁰-18, lörd 10-14

Färg? Lukt? Smak? Bakterier? Föroreningar?

Hur mår Ditt vatten?

Brava vattenrening arbetar med vattenanalyser
och vattenrening. Vi har lösningar för alla tänkbara
problem med vattenkvaliteter och föroreningar.

Vi analyserar Ert vatten!

Kontakta oss för vattenkontroll. Vattenanalyser från **69:-**

Nu finns vi även i Göteborg!

BRAVA
vattenrening

Ring eller skicka ett mejl!

031-44 21 22 · anders@brava.se · www.brava.se

Vi säljer installerar och servar vattenfilter, pumpar och tryckkärl.

**Har du egen borrhärd
eller grävd brunn?**

Med Enwas filter får du garanterat friskt
och klart vatten.

Om vattnet är bräckt (salt) klarar vi
det med vår RO-teknik.

Vi har lång erfarenhet inom vatten-
reningsteknik och har stor kunskap inom
filtrerings- och avsaltningsteknik.

Kontakta Enwa för mer information om
hur du får rent vatten.

ENWA

Backa Strandgata 8, 422 46 Hisings Backa
Tel 031-742 92 50 **www.enwa.se**

**Vem vill vara vanlig? Besök oss
om du inte vill vara en i mängden!**

**JUST NU:
EXTRA FÖRMÅNLIGA
PRISER!**

Reparation & tvätt
1 års bytesrätt + 5 års kvalitetsgaranti

REZA'S
ORIENT MATTOR

Södra vägen 18, mitt emot Lorensbergs P-däck
Vardagar 10-18 • Lördagar 10-15
Telefon: 031 - 18 06 35

PEO JOHANSSONS
FASTIGHETSVÄRDERING AB

FASTIGHETSVÄRDERING
BESIKTNINGAR
BYGGTEKNISK RÅDGIVNING

Överlåtelsebesiktningar

Tel 0302-151 37, Fax 0302-513 37

Mobiltel 0706-44 02 99, 0706-01 64 05

www.peo-vardering.se

Nedre Axäsvägen 4, Lerum

Ansvarsförsäkrade

SBB
BYGGINGENJÖRERNA

Aukt. av
ASPECT

**En tryggare och
bättre husaffär!**

För mer information om
Anticimex Överlåtelsebesiktning
och Energideklaration
enligt Anticimex-konceptet
ring 031-754 46 00.

1934-2009 **75 ÅR**
Anticimex
ATT FÖREBYGGA OCH SKYDDA

Ny bil?

Skyddar Lacken i årtal ...

- Aldrig mer vax !
- Lätt att tvätta !
- Tål avfettning !
- Aktiv i 6 år !

**PROFFS PÅ
BILVÅRD!**
BILVÅRDCENTER
Stora Höga 0303-77 77 35
e-post: bilvård@telia.com

H₂O
Proffs till Proffs
FILTERTEKNIK

**Nytt vattenfilter, eller
service på ditt gamla**

Kontakta oss på 0302-25590
info@h2ofilterteknik.se

**Vi SYR och
stoppar om**

dynor och gardiner till inredning
för hem, restaurang och övrig
offentlig miljö.

Skumplast tillskär efter mått och mallar.
Många olika kvalitéer.

GALANT-PLAST AB

Odinsplatsen 2 (hpl. Ullevi N) • Tel: 031-15 28 16
Vard. 9-18, lörd. 10-14 • **www.galantplast.se**

Perfekt för villan och fritidshuset

Bosch luft/luft-värmepump

Luft/luft-värmepumpen Bosch EHP AA är utvecklad för nordiskt klimat. Vid -20 °C ger den dubbelt så mycket energi som den förbrukar och den fortsätter att ge värme även ner mot -30°C. Sprider värmen dragfritt i huset och renar luften effektivt med jonteknik. Med + 10 °C underhållsvärme är den perfekt för fritidshuset. Ger skön luftkonditionering på sommaren. Kan fjärrstyras (tillbehör).

Läs mer om Bosch Värmepumpar på vår hemsida **www.bosch-climate.se**

BOSCH
Invented for life

*Följande sida
går endast i södra
upplagan.*

Alingsås: SLD Montage, 0708-839376 **Bengtstors:** LM Rörtjänst 0705-311752 **Borås:** 57:ans Rör, 0706-555104, Björketorps VVS, 0320-60666, Peters VVS, 0707-220768, Holmex, 0705-240132 Borås Klimatteknik AB, 0707-781104, Flysjö Rör AB, 0708-293597 **Göteborg:** ETB Installation AB 031-7042360, Hellström-Rosén VVS AB 031-223290, Knippla Rörkompani AB, 031-963433, WH Rör, 031-450070, Hermenius El & Energiteknik AB, 031-7797100 **Halmstad:** AC Service i Halland AB, 0708-761184, TKD Värme och Energi, 0733-105656, **Holsljunga** Holsljunga Rör, 0705-911703 **Hökerum:** Kaggården Teknik & VVS, 0321-80321 **Kungsbacka:** Aderbys Rör, 0300-33700, Klimatspecialisten i Kungsbacka AB, 0300-72830, 0733-747974, Wallins Rör AB, 0708-670227, Värmespecialisten AB, 0300-430490 **Kungshamn:** Forsströms Rör AB, 0523-30020 **Kungälv:** Klimatteknik, 0303-246180 **Laholm:** Ahla Rör, 0737-517929 **Lerum:** Janssons VVS-Teknik, 0708-319205 **Lilla Edet:** Lundgrens Rör AB, 0709-816200 **Lysekil/Brastad:** Magnar Rönning Rörläggeri AB, 0523-47071, 0708-301728 **Mölnådal:** ETB Installation AB, 031-7042360 **Rabbalshede:** Svandals VVS AB, 0705-428001 **Smögen:** G Mattsson Rör & Värme, 0706-285143 **Tanumshede:** Bullarens Rör AB, 0705-757100 **Trollhättan:** Lundgrens Rör AB, 0709-816200 **Uddevalla:** ROJO VVS & Fastighetsservice, 0705-251514 **Ulricehamn:** Kaggården teknik & VVS, 0321-80321 **Vänersborg:** Rör-Anders VVS & Energi AB, 0521-65700 **Västra Frölunda:** WH Rör, 031-450070

STYR VÄRMEN MED **BÅDE** UTE- OCH INNEGIVARE

Utegivare är alltså den vanligaste lösningen för att styra inomhus-temperaturen i en villa med vattenburen uppvärmning. Men i många fall kan en kombination av ute- och innegivare vara mer energieffektivt.

TEXT: LARS BÄRTÅS

Dina uppvärmningskostnader påverkas inte bara av vilken värmekälla och vilket energislag du använder i huset – även tekniken för att distribuera värmen är betydelsefull.

NÄR DET GÄLLER VATTENBURNÄ system används idag ofta en utetemperaturgivare för att reglera husets uppvärmningsbehov och temperaturen på framledningsvattnet. Givaren placeras på ett säkert ställe för mätning, vanligtvis på husets norrsida. Problemet är dock att utegivaren inte känner av temperaturförändringar som sker inne i huset.

– Våra aktiviteter inomhus genererar värme, till exempel när vi lagar mat eller slår på datorer och tv-apparater. Detta leder till övertemperaturer som måste kompenseras med att vi vädrar ut värmen, alltså en onödig energiförbrukning, säger Janusz Wollerstrand, lektor på institutionen för Energivetenskaper vid Lunds Universitet.

EN UTEGIVARE KAN VARA problematisk vid hastiga temperaturförändringar utomhus. Värmsystemet kan då reagera snabbt med att höja eller sänka framledningstemperaturen, utan hänsyn till husets egen värmeförbehåll. Detta medför en ojämn inomtemperatur och sämre komfort.

ETT ALTERNATIV ÄR ATT istället styra uppvärmningen med inomhusgivare. Denna metod har blivit vanligare på senare år, men även i detta fall är det inte säkert att resultatet blir bra, menar Janusz Wollerstrand.

– Utmaningen är att hitta representativa ställen för temperaturmätning inomhus där givaren inte "luras" av omgivande värmekällor eller kalldrag.

Enligt Janusz Wollerstrand kan en kombination av ute- och innegivare ofta vara den mest optimala lösningen.

– Utegivaren får då sköta grundregleringen medan innegivaren sköter finregleringen.

Allt i ett. Danfoss villapak ECL Comfort 110 innehåller regulator, utomhusgivare, tillkopplingsgivare, shuntmotor samt transformator 230V/24V. Det är tillåtet att installeras av person utan elbehörighet.

RÄTT SLÄCKARE HEMMA?

Alla borde ha en i sitt hus, traditionellt har det varit en ful pryl, som de flesta gömt undan. Nu finns det snygga alternativ som man gärna kan låta stå framme. Dessa är nyheter från Nordic Fire Design. Finns i 2 och 6 kg. De kan släcka A-, B- och C-bränder.

A-bränder är glödande material så som trä, papper, tyg och andra fibrösa material.

B-bränder står för bränder i vätskor som exempelvis oljor, bensin och lösningsmedel.

Pulverbrandsläckare är den enda släckaren som är godkänd för C-bränder (gas).

ARMATURER FÖR TAPPVATTEN FÅR ENERGIMÄRKNING!

Energimärkningen är av samma typ som den som finns för vitvaror. Tanken är att inköpare, installatörer och konsumenterna ska få öpartisk hjälp att välja energieffektiva blandare.

Och det finns mycket pengar, vatten och energi att tjäna in genom att välja rätt produkt.

Med Nautic energisparande blandare kan du spara ca 2 ton koldioxid per år. Fotografi/Källa: Gustavsberg

Vårrusta sommarestugan med loss

- Halvera din värmekostnad
- Få +8°C när du inte är där
- Tar bort dålig lukt
- Riktig luftkonditionering

För varje dag som går utan en Sverigepump betalar du upp till 65% för mycket för din värme.

VI STÅR BEREDDA!

RING OSS IDAG FÖR EN KOSTNADSFRI HUSANALYS:

MM KYL & VÄRMESERVICE
SERVICE INSTALLATION FÖRSÄLJNING
VÄRMEPUMPAR - LUFTKONDITIONERINGAR - KYLANLÄGGNINGAR

Anemongatan 4, Kungsbacka
0708 - 10 33 11
mail:m1.hansson@netatonce.net

FÖRLÄNG SOMMAREN med härlig braskvärme från Contura

Vi har många bra lösningar för Din sommarstuga!

www.contura.se

eldabutiken
www.eldabutiken.se

Skorstenspojkar Källered
Ekenleden 13 A, 031-27 01 18
Må-To 10-18, Fr 10-15, Lö 10-14

Imponerande metervara.

Schiedels stålskorsten Permeter har många imponerande fördelar. Den är flexibel, hållbar och lättmonterad. Men det bästa av allt, den är din för endast **1.500 kr/m**. Gäller endast permeter-skorstenar med en dimension på 150 mm.

Schiedel Permeter – skorstenen du köper per meter. Läs mer på **WWW.PERMETER.SE**

SCHIEDEL PERMETER

Eldabutiken Kungsbacka
Borgåsvägen 12, 0300-385 01
Må-To 10-18, Fr 10-15, Lö 10-14

Eldabutiken Varberg
Äckregårdsvägen 2, 0340-151 40
Må-To 10-18, Fr 10-14, Lö 10-14

KUNGSBACKA STÅNGSEL INGENTING ÄR OMÖJLIGT!

Montering • Reparation • Lagerförsäljning

Industri & villa • Nät • Stolpar • Grindar

Björkläntevägen 1 • Onsala
0300-214 94 • 0708-88 48 71 • 0708-88 48 73
www.kungsbackastangsel.se

Vinterväghållningsinformation till Fastighetsägare i Mölndal

Gatukontoret i Mölndal sköter vinterväghållningen på stadens gator och vägar. Vi prioriterar trafikleder och gator med busstrafik. Dessa plogas och saltas.

Bostadsgator och mindre trafikerade gator plogas och sandas med flis när snödjupet blivit 8 cm. Branta backar plogas och flisas med inblandning av salt, cykelvägar plogas och flisas.

Fastighetsägarna ska renhålla och sanda minst 1 meters bredd av gångbanor och trappor som ligger inom 7 meters avstånd från tomt. Saknas gångbana skottas och sandas gångutrymme på gatan. I vallar vid övergångsställen och gatuhörn ska öppningar göras för gångtrafik. Inom fastigheten hålls 1 meter bred väg framkomlig för sop- och latrinhämtning.

Sommartid sopar fastighetsägaren "sina" gångbanor och tar bort ogräs samt beskär buskar, träd och häckar som växer ut över gångbanan. Passa på att beskära under vinterperioden.

Tillsammans håller vi staden framkomlig för all trafik men trafikanterna måste hjälpa till: sänk farten, håll avstånd, ha bra däck samt räkna med längre restid så att vi undviker olyckor.

Vill du veta mer, ring Gatukontoret telefon 031-315 15 00.

TÄNK EFTER - "VINTER" FÖRE

GATUKONTORET MÖLNDALS STAD

Checklista

NÄR DU SKA ANLITA HANTVERKARE

Med ROT-avdrag och inspirerande program på TV beslutar sig allt fler för att renovera och bygga om hemma.

Med fel hantverkare kan saker gå snett och skadorna riskerar att bli mycket kostsamma. Försäkringsbolaget If listar vad du ska tänka på innan du startar ett bygg- eller renoveringsprojekt.

Det finns en mängd olika saker som kan hända när man bygger om, oavsett om man gör det själv eller om man anlitar en hantverkare.

Ifs checklista i tio punkter när du anlitar hantverkare för renovering och ombyggnad:

- ✓ Ta in anbud från flera firmor men låt inte endast priset avgöra ditt val.
- ✓ Begär referenser.
- ✓ Kontrollera att de har F-skattsedel via Skatteverket och om det finns obetalda skulder hos Kronofogden.
- ✓ Begär att få se gällande försäkring för entreprenaden, s k ansvars- och allriskförsäkring.
- ✓ Kontrollera om de är medlem i en branschorganisation.
- ✓ Var en tydlig beställare genom ett skriftligt avtal och en kravspecifikation.
- ✓ Notera eventuella tilläggsbeställningar skriftligt som tillägg till avtalet.
- ✓ Kom överens om en garanti för arbetet då det inte gäller automatiskt, notera garantin i det skriftliga avtalet.
- ✓ Betala aldrig i förskott, alternativt följ en avtalad betalningsplan där delbetalning görs mot att vissa avtalade arbeten utförts.
- ✓ Anlita enbart vit arbetskraft. Genom att bara anlita kvalificerade hantverkare med försäkring kan misstag och skador ersättas.

Allt inom VÄRME, VATTEN & SANITET

Kom in och låt dig inspireras!

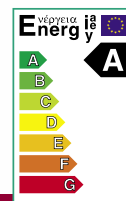
Välj IFÖ så blir livet i badrummet lite enklare.

Ifö
www.ifo.se

Spara energi - Spara pengar

**MODERN
COMFORT
BY GRUNDFOS**

Grundfos ALPHA2 är tystgående och ett energismart val - cirkulationspumpen drar ner till endast 5 W i ett vanligt enfamiljshus.

BE > THINK > INNOVATE >

GRUNDFOS

BJ VVS AB

- RÖRBOLAGET Tel 0300-135 22

Hantverksgatan 5, KUNGSBACKA